

Mestne novice.

Novi mestni čarter je bil v torek sprejet z veliko večino. Udeležba volitev je bila srednja.

GROZNA VROČINA.

Cleveland je dobil nov čarter, kakor so ga odobrili ljudje v torek pri volitvah. Vsega skupaj je volilo 36.244 volivcev izmed 100.000 oseb, ki so opravili voliti. Tudi vročina je vladala ves volitveni dan, in mnogo ljudij je bilo tudi popolnoma brez skrbi, da ne bi bil čarter sprejet. To sta dva glavna vzroka, zakaj je šla na volišče samo tretina državljanov. 24.923 glasov je bilo oddanih za čarter, 12.090 pa proti čarterju. Večina, ki jo je čarter dobil, znaša torej 11.933 glasov.

Čarter mesta Cleveland se torej takoj spremeni, kakor hitro je glasovanje odobreno od državnega tajnika. Spolnovati se pa začnejo nove postave, oziroma nova ustava z dnem 1. januarja 1914.

Nasprotniki čarterja so se izjavili, da bodo vlekli novi čarter na sodnije, da se tam dokaže, če je čarter ustavno veljaven ali ne. Gotovi ljudje, kakor so posebno republikanci starega kopita, nikakor ne dovolijo ljudstvu, da bi se samo vladalo, pač pa hočejo na vse načine nagačati. Toda Cleveland ne bo dovolil sprebrniti starokopitni republikanci. Bilo je že leta 1901, ko je ranji župan Johnson začel boj za clevelandsko samoupravo, toda je umrl štiri leta prej, predno so se uresničile njegove ideje. Šele lansko leto so volivci države Ohio odobrili, da se spremeni ustava države Ohio v toliko, da se mestom dovoli samouprava. Februarja letos so se vrsile v Clevelandu posebne volitve, ki so potrdile izvolitev komisarijev za čarter, in pri torkovih volitvah je bil čarter sijajno sprejet. Posledice čarterja bodo kmalu pokazale, da je ljudstvo naredilo pametno, ko je sprejelo čarter.

—V bolnišnico Sv. Lukeža so odpeljali splošno znanega rojaka Alojzija Srpana, krojača na Glass ave. Operiran bo rado vnetja slepega črevesa. Vsi prijatelji mu želijo, da bi kmalu okreval.

—V Hotelu Statler se je v sredo popoldne zastupil Fred Barnes, glavni delničar tiskarne Enterprise Printing Co. Dolžan je bil nad \$100.000.

—Clevelandske učne knjige za ljudske šole se letos ne bodo spremenile. Kakor znano, so morali starišči clevelandskih otrok lansko leto plačati 55 tisoč dolarjev, ker se je nekemu šolskemu ravnatelju dopadlo, da dobijo otroci nove knjige.

—County Cuyahoga bo morala povečati davke prihodnjega leta. Komisariji pravijo, da ne bodo dobili več kot \$900.000 na davkih, potrebujejo pa \$1.250.000. Ljudje bodo morali torej še letos jeseni odločiti, če se davki zvišajo ali ostane vse pri starem.

—V 23. vardi je glasovalo 1164 volivcev za čarter, 335 pa proti čarterju.

—Cenjenemu občinstvu, posebno pa prijateljem "Sokola" moramo naznaniti, da se naši vrli telovadci pridno pripravljajo za sokolski izlet, ki se vrši v nedeljo, 6. julija v Luna Parku, in katerega priredi Slovenska Sokolska Zveza v Združenih državah. Dika sokolskih telovadcev, g. Vinko Pristov, bila zvesta.

—Cenjenemu občinstvu, posebno pa prijateljem "Sokola" moramo naznaniti, da se naši vrli telovadci pridno pripravljajo za sokolski izlet, ki se vrši v nedeljo, 6. julija v Luna Parku, in katerega priredi Slovenska Sokolska Zveza v Združenih državah. Dika sokolskih telovadcev, g. Vinko Pristov, bila zvesta.

—Cenjenemu občinstvu, posebno pa prijateljem "Sokola" moramo naznaniti, da se naši vrli telovadci pridno pripravljajo za sokolski izlet, ki se vrši v nedeljo, 6. julija v Luna Parku, in katerega priredi Slovenska Sokolska Zveza v Združenih državah. Dika sokolskih telovadcev, g. Vinko Pristov, bila zvesta.

pridno vadi svoje tovariše večer za večerom, in telovadci naravnost z uzorno disciplino ubogajo svojega voditelja. Kljub temu, da podnevu z naporim delom služijo svoj kruh, vendar slovenske sokolske telovadce ne zadržuje nobena sila, da ne bi prišli zvečer krepiti svojega telesa ter se vaditi v krasnih, skoro nevarnih vajah. Ne smemo pozabiti, da hrvatski Sokoli pridno pomagajo slovenskim skkupnemu nedeljskemu izletu. Na tem izletu bo slovenski Sokol nastopil sam pod posebno točko programa. O razvitju sokolske ideje v Clevelandu in marsikaj zanimivega o Sokolih pa prinesemo prihodnjič v posebnem dopisu.

—Omenili smo že atletično predstavo, katero priredi Peter Zebich v četrtek zvečer v Grays Armory. Posebno zanimiva točka v programu bo nastop Zebicha s konji od Leisy Brewing Co. Dva najmočnejša konja bodeta skušala raztegniti Zebicheve roke. Poleg tega pa je še 20 interesantnih točk.

—V hlevu Miller Coal Co. je v sredo ponoči začelo goreti. 15 konj je zgorelo. Škoda znaša \$5000. Hlev se nahaja na 2027 Scranton Rd.

—Pošto postajo na vogalu 40. ceste in St. Clair ave. so okradli v sredo ponoči. Pošta se nahaja v lekarni. Nekdo je prišel v poslopje pri zadnjem oknu. Odnesele so okoli \$30 vrednih znamk. Pred nekaj dnevi so skušali okrahati tudi pošto postajo na 55. cesti in St. Clair ave. Pa so bili ulomilci še pravočasno prepovedani.

—Dva slikarja, ki sta slikala na poslopju Engineers Building, vogal St. Clair in Ontario St. sta padla v sredo popoldne sedemdeset čevljev globoko ter sta bila oba ubita.

—Prijatelj Newton Bakerja, sedajnega župana, so že začeli z delom, da razpošiljajo prošnje, da se Bakerja zopet izvoli županom. Republikanci imajo šest kandidatov, pa ne vedo, komu bi poverili kandidatsko čast.

—Župan Baker se je izjavil, da potrebuje mesto \$400.000, da se nekoliko popravijo ceste. Za to bi bilo treba dvigniti davke za polovico centa od 100 dolarjev. Najbrž se bo o tem volilo meseca novembra.

—Mesto in železnice, ki vodijo v mesto, so se konečno zjedini, da so železnice pripravljene začeti z gradnjo nove Union postaje.

—Dr. Glas, Clev. Delavec, št. 9. priredi svojo prvo veselico, 4. julija v Nottinghamu pri Drugovcih, stop 125 Shore Line. Slovenci se vabijo, da se v obilnem številu udeležijo. Na raznju se bo pekla janjek, krompir in kranjske klobase bodejo na razpolago. Za žejne bo vse dobro preskrbljeno z ječmenovcem. Posebno člani SDZ so najbolj vabljeni, da se udeležijo.

—Trgovine bodejo v petek popoldne, 4. julija na praznik ameriške neodvisnosti, zaprte, kakor tudi v sredo popoldne, kot ponavadi.

—Društvo Lira ima svoj izlet 4. julija v West Park, k Brodniku. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

Mož: Moja zakonska žena si in zato zahtevam, da si mi brezpogojno zvesta.

Češka vlada.

Avstrijska vlada je odpravila ustavno vladno na Češkem in vse ustavne pravice so zaplenjene.

IZ INOZEMSTVA.

Dunaj, 2. julija. Avstrijska vlada je suspendirala češko samoupravo v deželi. Ministerski svet je 30. junija sklenil, da se razpusti češki deželni zbor, da se Čehom vržame uprava njih države in se jo podredi centralni vladi na Dunaju. Da dobi vlada denar za svoje načrte, bo zvišala davek za deset odstotkov, objednem pa naloži poseben davek na pivo. Posebna komisija, imenovana od vlade, bo vodila vse vladne posle. Vlada je prišla do tega koraka, ker so bili vsi poskusi delovanja zastoj. Sedaj bo pa dunajska vlada delala na Češkem kar bo hotela, in če izvleče iz naroda zadnji vinar, vladi tega ne sme nihče očitati.

Berolin, 2. julija. Družba nemških zdravnikov je dobila ponudbo, da preskusi tuberkulozni serum dr. Friedmana. Po daljšem posvetovanju se je sklenilo, da nemški zdravniki ne bodo preskušali omenjenega zdravila.

Budimpešta, 2. julija. Velikanska povodenj po celem Ogrskem je naredila neizmerno škodo. Skoro vsi letošnji pridelki so uničeni. Deževalo je več tednov zaporedoma, dokler niso skoro vse vode prestopile svojih bregov. Voda je odnesla mnogo mostov, in železniška zveza po deželi je skoro pretrgana.

London, 2. julija. Sem se poročila, da so Srbi strahovito potolkli Bulgare v bitki, ki se je vršila 60 ur. Bulgari so zgubili nad 1000 mrtvih, med njimi 54 častnikov. Okoli tritisoč Bulgarov so Srbi ujeli. Tekom zadnjega tedna so Srbi ujeli že nad 6000 Bulgarov. General Dimitrijevič, eden najboljših bulgarskih generalov je ujet. Iz Ochetyalev se poroča, da se je tam vršila druga bitka, v kateri se je udalo 4000 Bulgarov. Dvatisoč Srbov je padlo v tej bitki.

Dva lopova istega imena. Orožniki so prijeli pred kratkem v Červinjanu dva mlada goljufa, ki sta izjavila, da imata popolnoma enaki imeni Domenico Toneli, da sta oba 27 let stara, doma v Nereti v provinciji Terrano v Italiji, vendar pa si nista v sorodu. Oba sta obtožena, da sta izvršila v okolici Červinjana in Gorice veliko leparij in goljufij. Ker sta hotela aretiranca pobegniti iz červinjanskih zaporov, kar še jima pa ni posrečilo, so jih odpeljali sedaj v goriske zapore.

Pravico javnosti je podelilo naučno ministrstvo Ciril - Metodovi ljudski šoli v Gorici, Via della Barriera.

DENARJE V STARO DOMOVINO polijlamo:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.99
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svota popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačajo c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh. Denarje nam poslati je najpriljubljeneje od \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK SAKSER 82 Cortlandt St., New York, N. Y. ALI PODRUŽNICI 5104 St. Clair ave., N. E. CLEVELAND, O.

Dopisi.

Zavedni rojaki odprejo v Newburgu in Collinwoodu dve novi slovenski zadrugi prodajalni.

7. JULIJA.

Collinwood, O. Izvanredni napredek collinwoodskih Slovencev se ravno sedaj kaže v tem, ker so pričeli misliti na celokupnost. Če bi n. pr. eno leto nazaj kdo sprožil misel za skupno trgovino, tedaj bi se mu sleherni smejal. Sedaj pa je stvar čisto drugačna. Zavedno delavstvo je sprevidelo, da grede cene življenjskih potrebščin vedno navzgor, plače delavstva pa ostanejo vedno enake. In ko so sprevideli, da se mora priti na vsak način do kakega gotovega zaključka v tej stvari, smo si omislili zadržano prodajalno. Seveda je treba pri vsaki začetni stvari veliko požrtvovalnosti, in tako tudi pri zadržani prodajalni. Sedajni odbor, ki je izvoljen za eno leto, je splošno poznan in ima zaupanje med collinwoodskimi Slovenci. Sedajni odbor je že storil vse potrebne korake, da se konečno 7. julija zadržana trgovina odpre in sicer v Wilsonovih prostorih na 717-719 E. 152 St. nasproti pošte, torej na glavni cesti v Collinwoodu v splošno zadovoljnost delničarjev. Edino vprašanje, ki nastane, je: Cenjeni rojaki in delničarji, svesti si dolžnosti napram zadržani prodajalni, obstoj zadajalne je odvisen od vas delničarjev, vedoč v naprej, da bomo našli na mnogo konkurenco od strani dosedajnih trgovcev. Toda od zavednih delničarjev se ne more pričakovati, da bi se kateri tako daleč spozabili in bil odjemalec istega, ki mu nasprotuje.

V nobenem slučaju ne velja rek svoj k svojim! kot ravno pri zadržani prodajalni. Če ima en trgovec 200 odjemalcev in dela pri tem dobiček, bo tudi 200 družin lahko imelo svojo prodajalno in gotovo lahko živila ceneje dobivalo kot sicer, ker bo šel dobiček njim samim. Torej cenjeni rojaki in delničarji. Naša stvar je resno začeta, in vsi zavedni rojaki le čakajo otvoritve. Stopite sedaj v naše vrste. Cena delnic je \$20.00. Čas za plačati je tri mesece. Mogoče je kdo radoveden za podrobnosti, in raditega ima zadržni odbor obsej, da naprej seje vsak torek, ob četrta, in vsi zavedni rojaki se pa vrši vsako 3 sredo v mesecu. Ker ima biti trgovina zelo obširna, pričakuje sedajni odbor na popolno obveznost delničarjev, da deluje z vso močjo za napredek zadržane prodajalne.

Newburg, O. Cenjenim rojakom in rojakinjam širom Amerike, posebno pa domačinom v Newburgu je že mogoče znano, da se pripravljamo že par mesecev, da bi si delavci ustanovili svojo prodajalno, ker bi na ta način ceneje živeli. Po dolgem pripravljanju se bo stvar enkrat vendar uresničila in to bo v pondeljek 7. julija, ko se otvori novo založena prodajalna z imenom Slovenska Zadruga Zveza na 3604 E. 81. cesti. Prodajalno so založili zavedni Slovenci na ta način, da so vzeli delnice, kateri denar gre za nakup blaga in za opravilo. Stvar je dobra, in dobri stvari po navadi mnogo ljudi nasprotuje, tako tudi tukaj. Gospodje trgovci so na nogah noč in dan, da bi uničili to, še predno je rojeno, toda se zaman trudijo, ker vsak delničar dobro ve, kaj je njegova dolžnost storiti. Takega ni

Hiša za mačke. New York, 25. junija. Mrs. Clifford Harmon postavi za \$15.000 posebno hišo za svoje 56 mačk. Vsa opravila bo najbolj moderna, vsaka mačka bo imela svojo "sobo" in pet strežnikov bo v hiši za mačke. Mlade mačke dobijo tudi "zibeljke". Posebni hodniki, omreženi z železjem, bodejo na razpolago mačkam za ponočne promenade.

šljenja je nad 150 ljudij. Nekateri so pa še boječi, pa upati je, da ne bodo dolgo. Kakor hitro bodejo videli, da je to izvanredno koristno za nje, se ne bodo več obotavljali, ampak postali pravi delničarji in pomagali sami sebi in svojemu sotrpinu. Ako ti kak dobro rejeni mož izza vogla vrže kamen, še pogled ga ne, ker trebih je prišel od tvojih žuljev. Reči moram še nekaj. Nekateri bi zadržano prodajalno najraje uničili, kar po cestah nas napadajo, kar je prav pasja navada. Ako ne želijo, da ne pridejo njih grehi v javnost, najraje molčijo in mirujejo, mi jih ne želimo spodkopati pač pa ceneje živeti. Torej rojaki, le vsi skupaj in napredovali bomo. Pozdrav vsem.

Delničar.

Zvezini račun.

Zedinjenim državam je zmanjkalo pri letnem računu okoli dveh milijonov dolarjev.

ZVIŠANI DOHODKI.

Washington, 2. julija. Zvezina vlada je sklenila 30. junija svoj račun, in kakor kaže iz knjige, je ostalo v blagajni še kakih \$40.000.000, vendar če se k temu prišteje še izdatki za panamski prekop in se odšteje plačilo javnega dolga, tedaj zmanjka letos striču Samu okoli dveh milijonov dolarjev. Lansko leto je ostalo čisti \$3.750.000, letos pa je panamski prekop zahteval več kot se je prvotno domnevalo.

Vsega skupaj so dobivale Zedinjene države na dohodkih od 1. julija 1912 do 1. julija 1913 svoto \$723,782,921, stroškov je pa bilo \$683,699,692. Trusti in velike korporacije so plačale nad 34 milijonov dolarjev Zedinjenim državam, ali okoli pet milijonov več kakor leto prej. Davek na colnino je znašal 318 milijonov dolarjev ali okoli sedem milijonov več kot lansko leto.

Ljudje so tekmo letošnjega fiskalnega leta silno veliko popili in pokadili. Davek za puščico in tobak je znašal tristo devet milijonov dolarjev ali nad 20 milijonov dolarjev več kakor leto poprej.

Stroški so bili sledeči: Udovam in veteranom meščanske in druge vojske se je plačalo na pokojnini nad 175 milijonov dolarjev, ali za 21 milijonov dolarjev več kakor leto prej. V blagajnici Zedinjenih držav umajajo sedaj gotovega denarja 164 milijonov dolarjev. Trusti banke in druge korporacije imajo gotovega denarja pri zvezini vladi en tisoč 86 milijonov dolarjev. To je garancija za denarno vrednost Zedinjenih držav.

V preteklem letu se je izdalo za panamski prekop preko 42 milijonov dolarjev. Vsega skupaj so Zedinjene države dosedaj za kanal izplačale 318 milijonov dolarjev. Zlatega denarja se je nakovalo za 34 milijonov dolarjev. Okoli 7000 narodnih bank ima prometa skoraj osemsto milijonov dolarjev.

Hiša za mačke. New York, 25. junija. Mrs. Clifford Harmon postavi za \$15.000 posebno hišo za svoje 56 mačk. Vsa opravila bo najbolj moderna, vsaka mačka bo imela svojo "sobo" in pet strežnikov bo v hiši za mačke. Mlade mačke dobijo tudi "zibeljke". Posebni hodniki, omreženi z železjem, bodejo na razpolago mačkam za ponočne promenade.

Ali spite dobro? Slabo zdravje je jako dober vzrok za slabo spanje. Osebe, ki imajo slabo prebavo, ali so kronično zaprte, delajo preveč duševno, imajo navadno slab spanec. V takih slučajih nikakor ne smete rabiti narkotične leke. Najbolje je, če skušate uravnati svojo prebavo in utrdite telo. Mi bi priporočili Trinerjevo ameriško grenko vino, ki bo popolnoma izčistilo vaše prebavljalne organe. Na to zdravilo se lahko zanesete, če zgubite apetit, se naenkrat počutite slabe, ste zaprti ali imate glavobol. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Iz delavskih krogov

Pomanjkanje ledu v Cincinnatiju je radi štrajka tako hudo, da bo mesto samo začelo prodajati led.

STRAJK ZGUBLJEN.

Cincinnati, Ohio, 2. julija. Zdravstvena oblast v tem mestu je naročila načelniku zdravstvenega urada Landisu, da takoj zapleni vse izdelovalnice ledu ter naj začne s prodajo leda. Prebivalstvo silno trpi, ker so delavci v tovarnah za led zastrajkali, in ljudje ne morejo dobivati ledu. Nadalje je dobil Landis tudi povelje, da zapleni ves led, kar ga imajo kompanije v svojih zalogah ter ga proda po najnižji ceni mestnim prebivalcem, kakor bo določil župan Hunt.

Mestna vlada je prišla do tega koraka, ker je pomanjkanje ledu posebno siromakom povzročilo največje gorje, in je več otrok ter tudi starejših ljudij umrlo radi silne vročine. Odkar se je štrajk začel, je umrlo nad 50 otrok direktno radi pomanjkanja ledu. Včeraj je mestna oblast že mislila, da bo štrajk končan, toda se je znova začel z vso silo. Mesto je bilo prisiljeno zapleniti kompanijski led in ga prodajati. Izdelovalci ledu so se izjavili, da se hočejo dogovoriti z delavci glede plače, toda delavnice niso hoteli opustiti štrajka na kompanijske besede. Župan Hunt potem ni mogel drugega storiti kot zapleniti vse izdelovalnice ledu, ker so mu zdravniki svetovali, da nastane velika nevarnost za mestno prebivalstvo, če ne bo dobivalo ledu. Če se hočejo kompanije ustavljale, pokliče župan Hunt milico.

Washington, 2. julija. Ze zadnjič smo poročali, da je posebni agent zveze velekapitalistov izdal vse njih skrivne načrte. Sedaj pripoveduje še podrobnosti, kako so ga velike kompanije porabljale pri delavskih štrajkih. Navadno je dobil naročilo, naj se poda v kakto mesto, kjer se je razširil velik utraj. S seboj je imel mnogo denarja, in največkrat se mu je posrečilo, da je pokupil delavske voditelje, ki so se konečno udali kompanijskim zahtevam. Mulhal, posebni agent zveze kompanistov in tovarnarjev je pripovedoval, kako je v Danbury, Ill. uničil štrajk delavcev v čevljarstvu. Nekaterim voditeljem je plačal po \$50, drugim po \$100, in ti voditelji so kmalu potem začeli delavcem prigovarjati, da štrajk ne bo prinesel nobenih koristij, nakar so se vrnili na delo. Prišlo bodejo se veliko lažje stvari na dan, in v marsikako nečedno delo je ba je zapletenih tudi nekaj kongresmanov in sodnikov. Iz vsega se pa vidi, da je zveza veletrgovcev uporabljala najsilnejša sredstva, da bi zatrla delavsko gibanje.

Ali spite dobro? Slabo zdravje je jako dober vzrok za slabo spanje. Osebe, ki imajo slabo prebavo, ali so kronično zaprte, delajo preveč duševno, imajo navadno slab spanec. V takih slučajih nikakor ne smete rabiti narkotične leke. Najbolje je, če skušate uravnati svojo prebavo in utrdite telo. Mi bi priporočili Trinerjevo ameriško grenko vino, ki bo popolnoma izčistilo vaše prebavljalne organe. Na to zdravilo se lahko zanesete, če zgubite apetit, se naenkrat počutite slabe, ste zaprti ali imate glavobol. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Slabo zdravje je jako dober vzrok za slabo spanje. Osebe, ki imajo slabo prebavo, ali so kronično zaprte, delajo preveč duševno, imajo navadno slab spanec. V takih slučajih nikakor ne smete rabiti narkotične leke. Najbolje je, če skušate uravnati svojo prebavo in utrdite telo. Mi bi priporočili Trinerjevo ameriško grenko vino, ki bo popolnoma izčistilo vaše prebavljalne organe. Na to zdravilo se lahko zanesete, če zgubite apetit, se naenkrat počutite slabe, ste zaprti ali imate glavobol. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Slabo zdravje je jako dober vzrok za slabo spanje. Osebe, ki imajo slabo prebavo, ali so kronično zaprte, delajo preveč duševno, imajo navadno slab spanec. V takih slučajih nikakor ne smete rabiti narkotične leke. Najbolje je, če skušate uravnati svojo prebavo in utrdite telo. Mi bi priporočili Trinerjevo ameriško grenko vino, ki bo popolnoma izčistilo vaše prebavljalne organe. Na to zdravilo se lahko zanesete, če zgubite apetit, se naenkrat počutite slabe, ste zaprti ali imate glavobol. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Vojska na Balkanu

Bulgarske čete so nenadoma napadle srbsko in grško fronto, in vnel se je krvav boj.

PROTESTI.

London, 2. julija. Vojska na Balkanu se je zopet pričela. Vsa prizadevanja evropskih velešil so zaman, vlade štirih balkanskih narodov se nikakor nečejo zjediniti in prepustiti vse sporne točke ruski vladi.

Včeraj zjutraj se je boj znova začel in sicer na celi črti. Bulgarske čete se morajo vojskovati proti srbskim in grškim četam. Mogoče se gre za kakke boje med imbejnimi predstazami, toda kakor pravijo grška poročila, so Bulgari napadli celo grško in srbsko fronto, ki je nad 140 milj dolga. Poveljniki grških čet je brzojavil svoji vladi: Bulgari so napadli celo našo fronto, in mi smo prisiljeni zbrati vse divizije ter jih postaviti sovražniku nasproti.

Srbska, grška in bulgarska armada očitajo ena drugi, da so začele z ofenzivo. Bulgarski poslanci v Atenah in v Belgradu so vložili pri grški in srbski vladi protest proti vojni, oziroma proti poveljnikom dotičnih čet, ker neprestano napadajo bulgarske čete. Srbska vlada je pa odgovorila, da bulgarske čete nikdar ne mirujejo, in da ona nikakor ni odgovorna za nemire med četami.

V glavnem mestu Bulgarije, v Sofiji so vladni krogi mnenja, da je pripisovati vse nemire delovanju srbske vojske lige, ki hoče prisiliti srbskega ministrskega predsednika Pašiča, da se ne spusti v nobene dogovore glede mira. Srbi hočejo baje potlačiti upljič, ki ga je dobila Bulgarija v zadnji vojski s Turki. Ker tega drugače ne more narediti, se morajo poskusiti z Bulgari vojski, da se odloči, kdo ima premoč na Balkanu.

Belgrad, 2. julija. Kakor se danes sem poroča, so Bulgari na celi fronti napadli srbske čete. Pri Srbih je povzročilo to velikansko razburjenje. Pozneje so došla poročila, da so Bulgari napadli tudi grške čete na celi fronti. Kakih 50.000 vojakov se je udeležilo teh prvih bojev, ki so bili vsi jako krvavi. Srbski ministriški predsednik Pašič je baš govoril v parlamentu, naj slednji dovolj, da ruski car posreduje, ko mu je neki uradnik prinesel poročilo, da je srbska vojska napadena. Takoj je zapustil parlament in se podal v svojo pisarno. Novica je v parlamentu povzročila tako razburjenje, da se je morala seja preložiti.

Sofija, 2. julija. Bulgari so z bajonetnim naskokom vzeli važno pozicijo Guevghele. Tudi so Bulgari zajeli močan oddelk grške vojske, ki se nahaja v kritičnem položaju.

Atene, 2. julija. Grška vlada je poslala na bulgarske vojske v Solunu povelje, da morajo nemudoma izročiti svoje orožje. To je znamenje, da vlada med obema državama jako napeto razmerje. Grško brodovje je dobilo povelje, da odplujejo iz Soluna v pristanišče Soluna.

Štrajka ne bo.

Charleston, W. Va., 28. junija. Uspeh dogovorov med guvernerjem, unijskimi uradniki in lastniki premogovnikov je bil, da se štrajk v New River okraju najbrž ne bo vršil. Zaštrajkati bi imelo kakih 15.000 premogovnikov.

V divjih Kordiljerah

(Nadaljevanje romana "Ob reki Rio de la Plata")

EPISAL KAROL MAY
Za "Clevelandsko Ameriko" priredil
L. J. P.

PRVO POGAVLJE. V Gran Chaco.

In kadar govore o naših pobojih, so celo ponosni. Kdo ima torej prav, senor, jaz ali belci?

Ker mu ne odgovornim ni cesar, nadaljuje Gomez:

"Če govorite o umoru in ropu, tedaj obdolžite belce, ne pa nas. Oni so napadali, dočim se mi samo branimo."

"Toda kdo se brani s tem, da odpelje ženske in deklice?"

"Da, če ni nobenega družega sredstva."

"Toda vi imate drugo sredstvo, orožje."

"Da, belci imajo puške, smodnik in revolverje, mi pa le naše šulice in puščice. Kdo ima torej prednost? Senor, pripovedovali vam bodejo, da so Indijanci v srednji južni Ameriki tekoma let ukradli enajst milijonov glav goveje živine in nad dva milijona konj, da so požgali nad tritisoč hiš in pobili nad pedeset tisoč ljudi."

Senor, nikar ne vrjete te, govorici! Tega Indijanci niso naredili. Belci so največji lumpi. Kar belci naredijo, tega nas obdolžijo. Če belec ukrade konja, smo mi krivi, če belec ubije svojega bližnjega, nas obdolžijo. Polovico tega, o čemur govorijo, so belci zakrivali. In če ti ljudje sami medseboj tako delajo, kako postopajo šele z nami? K nam pošiljajo vojake pod pretvezo, da varujejo naselbine pred napadi. Toda povem vam, da so največji roparji med obmejnicami vojak. Tudi sedaj so belci namenjeni v naše naselbine. Iti moram torej z največje naglice odtod, da posvarim svoje rbjake."

"Ali bodete naseljenca napadli?"

"Da."

"In pobili?"

"Najbrž, četudi samo moze. Zenske pa odpeljemo v notranji Caco, da dobimo odškodnino za nje."

"In vi bodete pri vsem tem navzročji? Pravzaprav bi vas moral tukaj pridržati, če se podajate s takimi nameni na pot."

"Senor, jaz sem Indijanec. In tudi pridržati me ne bode. Odkritosrdno sem govoril z vami kot bi z nikomur drugim ne. Vi hočete svariti belce, toda povem vam, da brez uspeha. Lahko se tudi pripeti, da si bodeva stala v vojni vrsti kot sovražnika nasproti. V tem slučaju se vam od moje strani ni ničesar bati. Storil bom vse, da vas obvarujem škode. Ali sklenete to pogodbo?"

"Da, tu je moja roka."

"Dobro! Sedaj pa počivajte, da jutri spociti vstanete."

In Indijance odide, mene se pa spjanje še dolgo ni hotelo polotiti. Premišljeval sem o večnem vprašanju bele rase, ki hoče pragnati in zatreti rudni rod. In četudi bi imeli belci pravico Indijance uničiti, Indijanci tega ne priznajo nikdar.

Torej sendador je bil tukaj? In celo najeti se je dal za vodnika. Namen ekspedicije sem skoro uganil. Najbrž je bila kaka družba, ki naj preišče vse reke, če so mogoče plovnice za večje ladje. V ta namen se je v onih krajih žrtvovalo že mnogo denarja, pa dosedaj še vedno zaman.

Konečno sem pa zaspal v takih premišljevanjih, vendar ni trajalo dolgo, me že zbudil brat. Povem mu, kaj sem govoril z Gomezom. Potem pa stopim k polkovniku, in ko mu povem, kaj nameravam, takoj reče:

"Zal mi je, da nas tako hitro zapustite, toda imeti morate važne vzroke za svoj sklep. Hitro vam hočem preskrbeti"

nekaj dobrih konj, ki bodejo nosili živež in preskrbim vam tudi čolne, da se peljete do Parana, dokler ne pridete v Corrientes."

S tem sem bil seveda jako zadovoljen. Ko je bila ta zadeva urejena, stopim v hlev, kjer so prenočevali jerbateri. Vprašam jih, če je Gomez še tukaj. Na moje veliko začudenje pa mi povedo, da je vstal že na vse zgodaj in odjahal proti severu. Povedal jim je, naj sporočijo meni, da ni mogel čakati iz važnih vzrokov našega odhoda.

Torej Gomez je odšel pred nami Najbrž se je bal, da bi mu jaz preprečil napad na belce. Prepričan sem pa bil, da se kje med potjo snidemo.

Dočim daje polkovnik svoja povelja, se napotiva z bratom proti Antoniju Gomari in ga vprašam, če bi nas mogel lahko brez ovinkov peljati proti naselbinam.

"Seveda," odvrne, "bil sem že večkrat tam."

"Ali poznate Indijance rodu Ariponev?"

"Čelo njih jezika nekoliko razumem. Kar se tega torej tiče, se lahko na mene zanesete. Torej sendador je tudi tam? Kar skrbi me, da bi ga prej videl."

Nas odhod se vendar ni tako tiho izvršil, kot smo mislili. Poveljniki mesta se je zbudil in vprašal po vzroku nenavadnega ropotanja. Pride k nam, da se poslovi. Pri tej priliki tudi poizvem, da je Geronimo Sabuco v resnici pravi vodnik.

"Jaz sem ljudem odsvetoval, da bi vzeli tega človeka za vodnika," reče poveljniki.

"Zakaj pa?" vprašam.

"Iz gotovega vzroka. Njegovo oko meni kar nič ne ugaja. Sicer se pa širi govorica, da drži z Indijanci."

"To ni nič kaj čudnega," senor. Mož, ki neprestano hodi okoli po divjem Gran Chacu, mora biti vendar prijazen z rudničarji že radi svoje lastne varnosti."

"Je že res, toda slišal sem tudi, da je imel pri raznih ropih Indijancev svojo roko vmes."

"Mogoče je izdal ljudi, ki so se poverili njegovemu vodstvu?"

"Da. Gledati mu moramo na prste."

"In ali ste mu kaj omenili o tem?"

"Ne samo to, pač pa sem mu celo zagrozil, da ga dam, ustreliti, če se ekspedicija ponesreči. Smehljaje z zmigal z rameni in ni rekel nobene besede."

"Ali je ekspedicija dobro opremljena?"

"Z vsem potrebnim. Posebno orožja imajo ljudje dovolj."

"Baš to bo Indijance privabilo."

"Ha. Pomislite, da je v družbi dvajset močnih mož, in na stran reke Salade jih pričakuje ravno tako številna četa."

"Stirideset jih je pač premalo proti celemu indijanskemu rodu."

"Število tu nima nobenega pomena. Pred puškami Indijanci vedno pobegnejo, in le tednkodaj se spustijo v pravi boj."

"Čul sem, da so tudi ženske vmes."

"Da pet moških je, ki so svoje družine s seboj vzeli. Stare naselbine bodo popravili, da se bo dalo na njih živeti. K temu potrebujejo ženske. Če bo začetek ugoden, in se bo dokazalo, da se lahko tam živi brez nevarnosti, tedaj sledijo tudi drugi."

"Toda ravno prvi poskus je jako nevaren, ker Indijanci bodejo najbrž že v prvem trenutku skušali vse uničiti."

"No, potem jih pač postreljamo."

S tem je bil stvar za njega odpravljena. Tem bolj se je pa pobrigal za nas. Napotil se je osebno k vodi, da vidi če so vsa povelja polkovnikova natančno izpolnjena. Dal nam je na razpodajo dva velika čolna, kjer smo imeli vsi proster in naši konji ter živež. Prtem se pa poslovimo od ljudi, s katerim smo postali tako hitri prijatelji, in stopimo v čolne. Veter je bil zelo ugoden, in če ne bo po nobenih zadržav, bi morali priti že v štirih urah do Rio Parana.

Pogovarjali smo se o prestalih dogodkih, in tako nam je kmalu minil čas. Niso še minile štiri ure, ko smo bili že pri izlivu reke Parana. Zadržje dneve je moralo v severnih krajih močno deževati, ker voda je bila zelo narastla in blatna. Reka je zelo bogata na ribah, toda radi rumenkaste čarve je skoro nemogoče videti kako plavajočo ribo.

Kmalu zavijemo v stransko reko, pritok Parana, kjer nismo mogli več naprej rabiti jader, pač pa smo prišli za vesla. Ko se pa stemni, zavijemo v pristan. Nekateri ostanejo v čolnu, drugi se pa podajo na suho. Jesti je bilo več kot preveč, ker so nas z vsem preskrbeli. Ravno tako pa nas je tudi obrežje obdarilo s celimi roji komarjev, katerih smo sa komaj ohranili z velikimi ognji.

Drugega jutra se zgodaj napotimo naprej, dokler ni okoli poldne postala voda tako plitva, da nismo mogli voziti več naprej. Izkrcamo se torej, plačamo voznikom in se poslovljamo, ker smo hoteli pot nadaljevati na konjih. Gomara je imel prav, ko je omenil, da se tukaj neha močvirje. Ko prejahamo majhen gozd, se odpre pred nami velika suha ravnina, porasčena s travo.

Naši konji so se dobro počutili, torej smo jih lahko precej natrli. Do večera so morali neprestano galopirati, proti polnoči pa nekoliko zadržati naprej. Slo se je za to, da prehitimo Gomeza in posvarimo ekspedicijo, ki je odšla pred nami.

Ravnina pred nami je bila danes drugačna. Trayniki so se menjali z majhnimi gozdovi, in tupasem je grozil svet, da se spremeni v puščavo. Peska je bilo dovolj. Potem pa pride mo do lagune, katere obrežje je porasčeno z dolgim bičjem. Cele jate vodnih ptičev se dvigne ob našem prihodu, in ko se približamo vodi, opazimo ostudne glave krokodilov.

Tudi danes smo jahali do poznega večera, toda zjutraj smo počivali dalj časa, da nismo preveč konj utrudili. Nahajali smo se sedaj v sredini razvpitega Gran Chaco. Kaj posebnega divjega nisem opazil. Le radi podnebja smo trpeli. Dočim je bilo po dnevu vroče, kot bi se na žrjavici prazili, so bile noči mrzle kot pozimi.

Jedil nam ni primanjkovalo. Celo ko nam je živež iz Palmarja pošel, je bilo v gozdovih in na ravninah dovolj divjačine, s katero smo se prehranili. Lagune pa, mimo katerih smo sedaj jahali, so bile brez rib. Voda je bila slana in polna krokodilov, radičesar ribam ni mogoče živeti v takih vodah.

Ker se sicer ni ničesar posebnega zgodilo, naj omenim le, da smo jahali skozi osem dnov neprestano proti zapadu. Seveda smo vsak dan naredili krajšo pot, kajti naši konji so že precej čutili utrujenost.

Kakor nam je povedal Gomara, smo v teh osmih dnevih prišli tako daleč, kot bi prišel navaden jezdec v desetih. Blizali smo se torej naselbinam. Vodnik je mislil, da jih dosežemo drugega večera. Dosedaj še nismo opazili nobenega sledu od Gomeza, niti naseljencev. Danes pa nam je bilo usojeno, da pridemo do sledov.

Z bratom in Gomaram jaham naprej. Nahajali smo se na bogatih prerijskih tleh, kjer je bila trava tako visoka, da

je konjem segala do trebuha. Tu se je sveža sled od daleč lahko opazila.

In v resnici zagledamo na jugu, na levo od nas, temno črto, ki se je vlekla paralelno z našo smerjo. Seveda smo to sled takoj preiskali in dognali, da prihaja od dveh konj.

"Ali je bil to Gomez s svojo materjo?" vpraša frater.

"Mogoče," odvrnem.

"Le pomislite, senor," reče brat, "kako smo jahali. Gomez s svojo materjo ni mogel naprej tako hitro, posebno ker najbrž tudi živeža ni imel, in je moral spotoma loviti. To jako zadržuje človeka. Po mojem mnenju je Gomez za nami in ne pred nami."

"Tudi jaz sem tega mnenja," pristavi Gomara. "Zal, da se na teh konjskih odtisih ne more videti, koga so konji nosili na svojih hrbtih?"

"Motite se."

"Ali vi mogoče torej spoznate iz teh sledov, kdo je jahal tu? Prosim, storite to."

Gomara je govoril te besede s samozavestnim nasmehom. Jaz pa odvrnem:

"Prav lahko, toda ni neobhodno potrebno, da bi ravno na tem mestu moral pronajti, kdo je jahal na sledih. Sled je dolga in bo mogoče na kakem kraju bolj razločna. Za sedaj sem pa zadovoljen z dejstvom, da vem, da sta bila oba konja jako utrujena."

"Iz česa pa sklepate to?"

"S tem, da sta nogo zavlačevala. Dejstvo, da sta bila dva konja, zelo utrujena in na potu v isti smeri kot mi, nam pripušča trditve, da sta nosila ta dva konja Gomeza in njegovo mater."

"Mogoče so pa bili tudi kakki drugi ljudje. Frater ima popolnoma prav. Gomez je odšel le nekaj ur pred nami. Kako bi mogel torej še vedno biti pred nami, ko smo mi vendar jahali kot divji."

"Pocakajmo."

Od sedaj smo seveda sledili natančno poti, ki je bila narejena pred nami. Sled je ostala vedno enaka. Šele po dolgem času, ko pridemo zopet do ene omenjenih lagun, se sled precej spremeni. Od leve strani sem je namreč prihajala druga sled, katero so povzročili teški vozovi. Tu ob laguni so vozovi počivali. Takoj preiščemo mesto. Več ognjev je gorelo tam. Žejni konji in voli so stopili v vodo, da se napijejo. Njih odtisi so se razločno videli v blatu. To je pa bilo tudi vse, kar smo opazili.

"To je karavana, katero iščemo," reče Gomara. "Kdaj neki je bila tukaj?"

"Predvečerajšnjim," odvrnem jaz, "kot se da spoznati iz različnih znakov. Večera zjutraj so pa odgovorili od tega mesta."

"In kdaj sta bila tukaj oba jezdeca, katerih sledi smo sledili?"

"Danes predpoldne. Ker je sedaj šele popoldne, so le nekaj ur pred nami."

"Mogoče jih lahko prehitimo?"

"Ne, ker tudi naši konji so utrujeni. Pred naselbinami ne dobimo Gomeza."

"Skoda."

"Gotovo. Seveda imam sredstvo, da gobjim od jezdeca, namreč sam jaham za njimi. Moj konj je najboljši in še precej lahko prenese. Če se sedaj ločim od vas, sem prepričan, da zvečer že lahko z Gomezem govorim."

"Tega nikar ne storite, gospod. Vi ne veste kaj se vam lahko pripeti."

"Kaj neki?"

"Le ne čutite se preveč varnega. Polagoma prihajamo na ozemlje Ariponev, ki vas lahko napadejo."

"No, mislim, da tako nevarni ravno niso, in spoznal bi jih prav rad, le žal da ne razumem njih jezika."

"To je ravno vzrok, da ne smete proč od nas. Ostanite tu toliko časa, da dobimo tolmača."

Ker se tudi drugi pridružijo tej želji, sem seveda ostal, da siravno bi jako rad poizvedel, kdo sta bila oba jezdeca.

Jahamo torej naprej po prvotni sledi, toda že čez nekaj ur opazimo, da je karavana zo-

pet počivala, in sicer kar v sredi ravnine. To je bilo čudno. Nekaj se je moralo zgoditi.

Objaham vse taborišče in opazim pri tem sled poseznega moža, ki se je moral potikati okoli taborišča. Zakaj? Moral je spadati h karavani, ker je sled vodila od taborišča in zopet nazaj.

Zjutraj se je karavana podala zopet naprej. Kot sem sklepal iz sledu, se je ekspedicija pomikala jako počasi naprej. Zal da se je med tem storila noč, in morali smo prenehati z iskanjem, ker sicer bi v temi lahko zgubili sled.

To, kar smo dosedaj opazili, ni imelo skoro nobenega sumljivega znaka, da bi ljudem pretila kaka nesreča. Vendar se je pojavila v meni temna slutnja, katere se nikakor nisem mogel znebiti.

Zgodaj zjutraj se napotimo naprej. Seveda smo skleпали, da je karavana ponoči počivala ravno tako kot mi toda jahali smo ure in ure, i o karavani še ni bilo sledu.

To je bilo zopet čudno. Najprvo dva taborišča tako blizu skupaj, potem pa nobenega na dolg predelek.

Tu se pred nami naenkrat pojavi temna točka, ki se nam hitro približuje in postaja vedno večja. Bil je jezdec, ki je prihajal v galopu. Vidim, da biča z laso svojega konja. Ko pride blizu dovolj, se odkrije in nam glasno zakriči:

"Halo, senores, ali ste vi oni, katere iščem?"

"Koga pa iščete?" vpraša brat.

"Ljudi, ki prihajajo iz Palmarja."

"Velja, senor. Mi prihajamo od tam."

"Hvala Bogu! Torej je po moč vseeno še blizu."

"Za koga?"

Mož preneha z odgovorom. Ustavil se je pred nami in opazoval dosedaj le brata, s katerim je govoril. Zdajci pa pogleda tudi mene, in to mi je zaprló sapo. Bil je oblečen kot gavoč, in obraz mu je pokrivala polna, gosta brada.

"Cobrido!" zakliče. "Ali je mogoče?"

"Kaj?" vprašam jaz.

"Da ste vi tukaj?"

"Jaz? Kaj me poznate?"

"No, no! Saj ste me popolnoma pozabili!"

"Res se vas ne morem spomniti."

"Res ne? Ali naj se — —?"

Ah, da, brada, brada."

"Vaš glas mi je seveda znan."

"Kaj ne? Da, da! Pravkar sem hotel domov, ker sem mislil, da pridete, tu pa vas dobim v sredini Gran Chaco."

"Domov — ker ste mislili — da pridem? Ah, sedaj se mi je posvetilo! Vi ste senor Pena?"

"Konečno, konečno ste pogodili ime!" zakliče mož. "Dobrodošli, senor, dobrodošli."

In ponudi mi roko, katero mu prav krepko stisnem, in pri tem reče z nasmehom:

"Torej me v resnici niste poznali? K meni ste hoteli, pa me ne poznate. In tu vas dobim sedaj!"

"In odkod prihajate vi, senor?"

"Iz Goya."

"Tja smo namenjeni mi, da poiščemo vodnika Geronima Sabuco."

"Tega ne dobite tam. Pred kratkim časom sem ga videl pri naselbinah."

"Ali ste govorili z njim?"

"Mi niti v glavo ne padé. Skoro bi me veljalo glavo."

"Ali je vaš sovražnik?"

"Ne. Toda prisluškoval sem, ko je imel važne pogovore, in če bi me zalotil pri tem, bi bil v trenutku mrtev."

"Torej ste slišali slabe skrivnosti?"

"Da, zelo slabe. Prišel sem, da vam povem."

"In ali ste vedeli, da mi pridemo?"

"Da, toda vedel nisem, da ste vi zraven, ker je govoril samo o nekem Nemcu."

"O meni so govorili! Torej je bil tam najbrž Gomez, Indijanec."

"Da."

"Torej nam morate hitro povedati, senor."

"Počasi, senor. Vse pride na vrsto. Če bi vam sedaj začel kar tukaj pripovedovati, tedaj ne moremo naprej in oni, katere moramo rešiti, bi zaman čakali pomoči. Bolje je, da se takoj podamo napot."

Vzpodbodemo torej konje in galopiramo naprej, kolikor hitro mogoče. Seveda smo bili jako radovedni zvedeti, kaj nam bo Pena povedal. Raditega se vsi drenjamo okoli njegave in prosili smo ga, naj tako glasno govori, da bo vsak slišal.

"Torej bil sem v Goyi in sem hotel preko reke Salado proti domu," reče.

"Sami?" vpraša brat.

"Saj ni nevarno. Star maček, kot sem jaz, ne pozna nevarnosti. Seveda bi tako pobožen človek kot ste vi, ne drznil utrudljive ježe skozi Chaco."

"O, pa sem vendar že jahal skozi."

"Sto zlomkov! Potem ste pa najbrž — mogoče — brat Jaguar?"

"Seveda me tako imenujejo."

"Da, to je seveda nekaj drugega. Me jako veseli, ker sem vas poznal, senor. Vi in ta senor tukaj sta prava človeka, katere sem pričakoval. Ali smem mogoče zvedeti, kdo so drugi senorji?"

Jaz mu hitro predstavim vse, nakar začne senor Pena z nadaljevanjem svojih dogodkov:

"Najboljša pot od Guya proti cilju je vodila preko starih naselbin. Danes sem prišel sem. Ker sem pa vedel, da Ariponeci nekaj razsajajo okoli, sem se kolikor mogoče skrival. Skril sem konja na nekem zapuščenem dvorišču in se vlegel na mestu, kjer bi me jako težko dobili. Dve steni sta se tam udrli. Tu sem se hotel spociti, ker sem celo noč jahal. Popoldne sem hotel proč, da bi prišel do noči do pragozda. Spal sem do popoldneva, ko me zbudijo glasovi. Dva možka sta govorila med seboj špansko. Ko pogledam iz svojega zavetja, vidim, da sedita pred mojim skrivališčem na dveh kamnih. Prvi je bil belec, star, suh in koščen, drugi pa mlad Indijanec. V bližini pa sedi Indijanka."

"Mati Gomeza."

Mogoče. Slišal sem lahko vsako besedo. Pogovor se je vršil sledeče:

"Vsako izmed zadnjih nočij sem hodil okoli taborišča," je rekel belec, "da bi mogoče našel na katerega izmed vašega rodu, toda zastonj. Ti so prvi, katerega vidim."

"In jaz sem sledil sledovom že večera, vendar se nisem prav drznil v bližino," reče Indijanec.

"Kaj si pa nameraval?"

"Jahati v krogu okoli vas, potem pa poiskati svoj rod."

"Ah, ti hočeš svoje ljudi na nas nahujškati?"

"Ne na vas, senor."

"Torej samo na druge. Hvala. Kje so tvoji ljudje?"

"Vedno v bližini. Danes zvečer jih dobim."

"Ali jih lahko pripelješ sem?"

"Da, če mislite pošteno."

"Neumnost! Tvoji glavarji me poznajo. Pripravljen sem narediti isto kupčijo kot vedno. Ali so ti znani moji pogodbi?"

"Ne, senor."

"Torej še nisi bil nikdar zraven, ko sem — —"

"Se nikdar."

"Toda toliko ti je znano, da sem vaš prijatelj in da vam tupsam kaj plena pripeljem."

"To mi je znano, senor."

"Ali znaš molčati?"

"Kot grob."

"Dobro. Torej ti povem, da vam take ljudi vedno izročim pod pogojem, da spada vse denar, zlato in sploh vsaka vrednost, ki jo imajo ljudje pri sebi, meni, vse drugo je pa vaše. Ali si zadovoljen?"

"Da."

"In ali bodejo zadovoljni tudi tvoji ljudje?"

"Da, če so bili drugič tudi zadovoljni."

"Torej jim povej, da imam dvaset mož, pet žensk in dvanaest otrok, katere dobijo v svo-

jo oblast. Kar imajo ti ljudje denarja in drugocenosti pri sebi, je vse moje. Vse drugo kakor tudi odškodnina je pa vaše."

"Povedal bom glavarju."

"Ali vedno umorite moške in čtroke?"

"Da."

"Tega pa sedaj ne trpim. Tudi dečki naj živijo, ker bode toliko več odškodnine dobi."

"Mi ne dobimo prav nič več, ker če dečke pustimo pri življenju, jih obdržimo, da postanejo Indijanci."

Zadovoljen sem s tem. Toda moriti ne smete."

"Dvajset mož mora umreti."

"Ne, jaz rečem, da ne."

CLEVELANDSKA AMERIKA. IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA: Za Ameriko \$2.00, Za Evropo \$3.00, Za Cleveland po pošti \$2.50. Posamezne številke po 3 cente.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: CLEVELANDSKA AMERIKA, 6119 ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher. LOTIS J. PIRC, Editor. ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Mea 17y 15, 300 Sts entans (Kraljerna) in the City of Cleveland, Ohio. Ad-ertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 26th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 53 Fri. July 4'13 Vol. VI.

Kako se pije.

Vino, pivo in sploh vsaka ne pokvarjena naravna pijača, je božji dar, če vi uživate te pijače po potrebi in dostojno. Kar hitro pa pijete čez potrebo in neumerjeno, tedaj pa postane vsaka pijača za vas pravo prokletstvo.

In ravno v teh slučajih velja stara prislovica: "Če hočeš biti zdrav in dolgo živeti, bodi zmiren v vsaki stvari."

In če bi se vsakdo tega pregovora držal, kako bolj srečno bi bilo njegovo življenje, kako bolj veselo bi bilo na svetu, ne bi bil sebi v pogubo, drugim pa, na žalost.

Bolnik, ki krdeva, delavec, ki je ves dan trdo delal, in po pije čašo, dve, tri vina ali pive, to mu gre v slast in mu tudi vsakdo privoščiti. To pospešuje njegovo moč, daje mu rast. Tem ljudem tudi nikdo ne bo zameril, in v največ slučajih vam bo tudi zdravnik priporočil, da spijete nekaj karkarcev vina na dan, včasih nekaj kozarcev pive, kakor pač slučaj okrevanja donese. To je dobro za živce in za telo v splošnem.

Kdor pa svoje živce brez potrebe in preveč oživljuje, ta draži svoje živce, in s tem sam sebi zdravje spodkopuje. Kajti preobilna pijača slabi in mrtvi živce. Vsaka stvar, tako tudi vsaka pijača, če jo je preveč, ne stori dobro, polagoma se mora telesni ustroj človeka pokvariti s pijačo, če se jo uživa v preobilni meri.

Kdor brez potrebe in brez zmernosti pije, ta sam sebi strašno škoduje. In kadar se kdo navadi piti, ta bo teško nehaj, kajti pil bo tako, da sam ne bo vedel kdaj. Preobilno pijanje vodi k nezmernosti in nezmernost vodi k strasti. Strast sama na sebi je pa največje človeško zlo, strast pijanstva je pa celo največje zlo, kajti ta strast pripomore k pogubi duše in telesa.

Kdor brez potrebe pije, se navadi pijanstvu, in kadar pride tako daleč, se mu je težko odličiti.

Pijanec, žganjar! Kako grde so te besede! Kajti, če je Bog dal človeku razum in svobodno voljo, naredi v pijanosti ono, česar bi se v treznem stanu varoval narediti, in česar potem pogostokrat kesa. Pijanec ni prost človek, ni svoboden, pač pa najbolj udan suženj svojih strastij, katerih se ne more nikdar znebiti. In pijanec zgubi tudi pamet, ta največji dar božji.

Pa pijanec si ne spodkopuje samo svoje pameti, pač pa si koplje tudi svoj lastni grob. Vsaka opojna pijača, kadar je preveč zavžita, ubija možgane, posebno pa one stanice v njih, kjer se razvija misel, in s tem povzročuje različna vnetja mozgovnega apna, in konečna posledica je, da reven pijanec, ki ni nikdar trezen, konečno pobesni ali pa otopi, in najde svoj grob v kakih norišnici.

Le vprašajte zdravnike v naših norišnicah, in ti vam bodo povedali, da šestina vseh bolnikov v blaznicah je dobi-

la svojo blaznost od preobila ga uživanja opojnih pijač. Kakor um, tako trpijo vse duševne zmožnosti pijanca. Kdor se podaja pijači, se podaja tudi vsem drugim strastem. Pijanec nima smisla za sram, on je zgubil ves pojem za lepo in dobro, nobena misel ga ne privede v višje sfere. Polenil se je in pogrdobil, ali z eno besedo: postal je navadna propalica.

Vse njegove želje se osrečujejo v eni misli: Kako naj pride do pijače? Ne dirne ga jok žene in otrok, nima smisla za žalost družine. Nima smisla za človeško dostojnost, on je mrtev za vsa človeško družbo. Dela, kadar se mu ljubi, in če svoje delo, katero bi meralo biti izvršeno v istem dnevu, naredi drugi dan, takemu človeku je vse eno, kajti on ne misli naprej, kaj se bo zgodilo, pač pa misli samo kaj ima slučajno pred seboj.

Kadar je pa tak človek trezen, tedaj pa ima moralnega macka, mržev je, nevoljen, in da vse to izbjije iz sebe si išče novega utešila v pijači. Pa tudi telesu škoduje preizjemna pijača. Najprvo trpi želodec, ki je za človeka najbolj važen stroj. Ako pri parnih strojih peč ni dobra, tedaj je pri parnem stroju vse narobe. In kar je pri strojih peč, to je pri človeku želodec.

Želodec prebavlja hrano. Prebavljajo dobro ali slabo, in od tega je odvisno človeško zdravje. Če jo dobro prebavlja, dobi človek čisto in zdravo kri, če je pa prebavlja slabo, tedaj ima kri slabo, in iz tega izvirajo vse boleznii. In kdor pije neprestano, temu želodec oslabi, se pokvari, nakar nastane slaba prebava in tej sledi huda bolezen in boleznii sledi prerana smrt. Jetra prenehajo z delovanjem, iz tega sledi slaba kri. Sreče se odebeli, oslabi, kri gre preveč v možgane. Krvene žilice postanejo krhke, rapde pokajo, in raditega je kap zadela že toliko pijancev. In da je še bolj sramotno, sama narava je udarila pijancu žig sramote na nos, ki postane rdeč ali bakren, in tak nos opominja vsakogar, da se čuva neizmerno pijače.

Za dom za kralja.

Mazzini pravi: Domovina ni zemlja, zemlja je samo temelj domovine. Domovina je ideja, ki se poraja na zemlji. Domovina je misel ljubezni, misel jedinstva, ki veže v eno celoto vse zemeljske sinove.

Domovina je torej misel narodne duše, ideal naroda — narod sam. Delati dobro za domovino, pomeni ravno toliko kot delati dobro za narod. Domovina je v narodu, a narod je v domovini. Narod je družina v širšem smislu, in človek brez narodnosti, človek katerega narodnost ni nič nar, je kakor zgubljen sin, ki nima očeta, matere, sestre ne brata. Njega sploh nihče ne pozna na svetu.

Torej dognali smo, da je domovina in narod ena in ista stvar, nekaj čisto drugega je pa kralj ali cesar. V starem kraju, v preljubi Avstriji, so nas kot otroke učili: Vse za domovino in cesarja! In tega klica ne razume devetindevdeset procentov ljudi. Kdor vam pravi, da vi delajte za cesarja in za domovino, tak človek je licemerec, hinavec, neznačajnej ali pa vse skupaj. Vi nikakor ne morete v istem času dobro delati za cesarja in domovino, ker to ste dve silno različni stvari. Ako hočeš cesarju ugajati, moraš pustiti domovino, če pa hočeš delati za domovino, tedaj pa cesarja ne potrebuješ, ker ga nisi klical, da ti pomaga, pač pa se je tak cesar sam postavil ali vrtil v domovino, nakar pravi, da je "po milosti božji" postal cesar. Ako skušaš volka in jagnje skupaj rediti, imej oči odprte in — pazi.

Vi delate izdajstvo na svojem narodu, kadar greste v vojsko, da prelivate kri svoje-gabrata, kri svoje družine,

svojega naroda, pod geslom: Za dom in za cesarja. Vedite, da je nemogoče biti cesar in človek ob enem. Kadar hoče postati cesar človek, tedaj bi moral vreči svojo krono pod noge gospe Republike, da jo slednja potepa.

In zakaj se ogrevamo za cesarstvo in kraljevstvo, kaj imamo koristi od tega? Kdo more kaj reči zoper cesarja, ne da bi ga takoj vtaknilj v temno luknjo? V cesarskih državah imaš vedno za seboj špijone, ki pazijo na "razzaljenje veličanstva", ne smeš se vtikati v politične pogovore, če učeš, da te vkljenenega spravijo na varno.

Noben cesar ali kralj nima nobenega pojma, da bi kaj dobrega naredil za narod. Za narod in za narodno blagostanje je cesarski mozek okorel, cesarsko srce je trdo kot kamen. Merda ne toliko radi zlobe in oholosti, pač pa iz neznanja in protinarodnih upljičiv. Vse narodne potrebe in skrbi se pred cesarjem vedno zakrivajo. In posledica tega je, da četudi bi imel kralj ali cesar voljo, kaj storiti za narod, on tega nikdar naredil ne bo, ker ne ve, kako kaj in kdaj. On je sposoben, da bi pomagal narodu in toliko ve, kaj je narodna korist, kolikor ve novorojenj otrok, kako se prime za pljug.

Kadar pa zavre narodna kri pod pritiskom narodne zavesti, tedaj sprevidijo cesarjeve mumije, da se mora nekaj narediti. Hitro natrosijo narodu peska v oči, in kmalu potem čujemo: Njegovo prevzvišeno veličanstvo je v svoji očetovski ljubezni do naroda premilostno dovolil osrečiti narod s to ali ono postavo.

Včasih so bili cesarji ali kralji okrutniki in ljudožrci, danes so pa igrače v rokah oligarhije. Bolj je kdo prismojen in zabiti, bolj je sposoben za cesarja. Vse njegovo delo obstoji v tem, da podpiše svoje ime na listine, katere mu predložijo dvorske mumije.

Kralj ali cesar lahko naredi in govori največje neumnosti, pa za nje ni nikomur odgovoren. V takih slučajih lažejo njegove mumije, da se ni res tako zgodilo, in vladar zopet podpisuje. Vladar podpisuje in potrjuje delo drugih, raditega pa ni odgovoren za svoje delo, ker on niti ne dela ne.

Kadar pa človek ni poklican, da odgovarja za svoje besede in posledice, tak človek ni sposoben za življenje med ljudmi. In če je tak človek slučajno iz preprostega naroda, ga pošljejo v blaznico, če je pa iz carskega dvora, ga pošljejo na — prestol. Skratka, kralj duševni slepec, popolnoma igrača v rokah svojih mumij.

Na dvoru je torej vladar os, okoli katere se sučejo vsi ostali paraziti, pijavke in zločinci naroda. Najprvo za kralja, potem za domovino. Kralj in njegova hinavska družal poseblje smetano in goščo iz mleka, a tebi, dragi narod, ostane po-barvana voda. Misli, narcd, kako se moreš čim prej otresti misli na cesarja, kako ga spoditi iz svoje sredine, in tedaj se bo narodu posvetila jutranja zora.

Ko mati cesarja še nosi pod sreem, vladne mumije že kričijo po celi državi, kako slovesno se morajo pripravljati na dostojen sprejem rojenca. In kot otrok se ne odgaja v narodnem duhu, pač pa v večbi sablje in neumnosti. Narodne potrebe nimajo sploh nobenega mesta na dvorni šoli.

Najprvo ga naučijo, da je med njim in med narodom razlika: on je princ! Njega vzgoje v prepričanju, da je prišel on na svet po milosti božji, da je pravica njegovega nasledstva večna, po milosti božji je njemu odločeno, da že kot črv v zibelki prejema po milijone plače na leto. Ze v prvih dnevih se ga pripravljata na samovoljo in oholost, on je naslednik prestola, do katerega nihče drug na svetu priti ne more. Nauče ga, da višja stvar ne more biti na svetu, večje časti je ni, in več denarja tudi nikjer zaslužiti ne more.

V teku časa deluje on tudi pri dvorskih prireditvah, in godijo se budalosti, o katerih pa narod nikdar ne zve. Po

cesarskih dvorih se razmetava denar pridobljen z narodno mu ko, ti pa narod, se vleči iz svoje domovine, zapusti svoje ognjišče, da lahko plačuješ milijone v davkih od psa, mačke, miši in ptice v zraku.

Ta princ kviri čas v krogih dvorskih dam, silne orgije se gode po kraljevih palačah, prirejajo se veselice, pri katerih se zapravlja tisočake, in tak človek bo enkrat vladar naroda po milosti božji, dasi o potrebah naroda niti pojma nima. Po milosti božji bo on najpolnejše ječe z najboljšimi ljudmi, če bi ti dvignili glas proti njegovi bedariji. Po milosti božji bo uničil tisoče narodnih življenj, če bi ljudje skušali, da se otresejo pijavke, po milosti božji se za cesarjevo zdravje moli po vseh cerkvah, prepeva se neprestani. Te Deum, in bedasti siromašni narod se zahvaljuje na kolenih, ker jim je milost božja podelila tako skrbnega očeta pod geslom: "Vse za dom in cesarja!" Amen.

Kaj je boljše.

"Nič Boga, nobenega mojstra!"

To geslo so dvignili uradniki Industrial Workers of the World na svojo zastavo v Paterson, N. J. In to geslo pomeni sakrilegij, anarhijo, poganstvo, nič vlade, nobene civilizacije in nobenega socijalnega miru in reda.

Skoro pri vsakem današnjem štrajku, naj se pojavi kjerkoli, nastopijo in se prikažejo agente I. W. W. in skušajo vedeti celo zadevo z vzrokom, da so največji prijatelji delavca. Dobro je torej, da se ljudem razloži, kaj ti delavski agentje pravzaprav zastopajo.

Ali je mogoče delavcu kaj pomagano, če se odreče Bogu? Ali so mogoče pripravljati, da se izrazijo za anarhijo, kajti kjer ni vlade, tam je anarhizem. Ali so res za vlado "brez mojstra"?

Kako bi se dalo odgovarjati na taka vprašanja?

Ko se je vse dokazalo, ko so se slišale trditve od obeh strank in sodna obdolžitve, kdo je potem dokazal, da je odgovoren za tlačenje in suženjstvo delavskega razreda? Industrial Workers of the World pravijo, da je odgovoren Bog.

Ali je naš način vlade odgovoren za krivice, ki se dnevno pojavljajo napram delavstvu? Ali je vlada odgovorna za vse socijalne in industrijske krivice? Ali, ali pa bodete dolžili one, ki so prijavili svojo podporo za sedajni način vlade? Industrial Workers of the World pravijo, da vsak način vlade, da celo ona vlada, katero so odobrili delavci sami, in katera vlada se mora tako ravnati, kakor je ljudska volja, celo ta vlada za I. W. W. ne velja, je brez pomena. Za nje ni nobene vlade.

"Brez mojstra", to se reče brez vlade, kaj bi se potem zgodilo? Ali ne bi bili delavci tedaj še bolj pod kontrolo bosov, kapitalistov, kakor so danes, ko imamo vlado. Brez vlade bi delal vsak, kakor bi hotel, kajti na svetu ne bi bilo človeka, ki bi smel nasprotovati prosti volji posameznika. Nihče ne bi imel pravice nekaj ukazati svojemu bližnjemu, kajti vlade ni, ki bi s postavitmi delala red v človeški družbi. Kakšen položaj bi bil t? Kje bi tedaj delavec prišel do pravice?

In če delavci zavržejo vero v Boga in če se zavrže vlada, kaj pa dobimo namesto vsega tega?

Mnogo izmed nas je bralo razprave o Bogu in veri, največji zemeljski učenjaki vseh narodov so se pečali z vero in Bogom, pa tudi veliki učenjaki so zametavali vero v Boga, in včasih so dokazali proti Bogu precej jasni in lahko verojetni, toda kadar se vprašamo za namdestilost te vere, tedaj nastane molk, in ljudje nikakor nečejo pustiti Boga, ki po njih prepričanju pomaga. In če potem hočemo imeti namdestilost za vlado, se nam ponuja anarhizem, ki ni ničesar dru-

zega kakor nasilna vlada močnejši nad slabimi. Prav tako je bilo v srednjem veku, ko so močno oboroženi roparski vitezi napadli mirne potnike na cesti. Za te rope in napade niso bili kaznovani, kajti vlade ni bilo, da bi jih zatrla, Vladar je anarhizem.

Ali ni potem jasno, da se pušti stvar v miru in da se smešno odpostavljanje Boga popolnoma opusti iz delavskega boja? Komu je za to kaj bolje? Skušajmo, da postanemo bolj-ši mojstri samih sebe, skušajmo vsi, da pomagamo eden drugemu, skušajmo, da se ravnamo po božanskem nauku: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! To je največji nauk vseh vekov.

Bratstvo, enakost in svoboda.

Francoska republika ima za svoje geslo gori omenjene besede. Bratstvo pomeni, da bi morali biti v francoski republiki vsi ljudje enaki kot bratje v družini, enakost pomeni, da nima nihče posebnih pravic, in svoboda je, da lahko vsak dela kar hoče neovirano, dokler se drži poštenih mej. Dobro je, da pogledamo tudi po Ameriki nekoliko, kako se tukaj kaj izpolnjuje to prelepo geslo.

Vi gotovo veste, kaj je to jekleni trust. Saj je na stotine Slovencev, ki delajo za jekleni trust. Pa se ni bati, da bi vam pričali, da ho trust propadel, in vi ostanete brez dela. Ne trust bo propadel in mora propasti ob delavski zavesti in solidarnosti, toda kadar bo propadel, tedaj bo v korist delavca in ne v njegovo škodo.

Kako je pa to mogoče, da trust propadel, mi zgubimo delo, pa bo vendar to v korist delavskemu stanu? Da, resnica je tako, in treba je le natančneje razložiti.

Uradno ime jeklenege trusta se glasi: United States

Steel Corporation. To je delniško društvo, ki je takorekoč država v državi. Koristi, ki jih ta trust zastopa, more uginiti le človek, ki je z delovanjem trusta popolnoma znan.

Predno se je pa trust naredil, je bilo osem raznih kopmanij, pod sledečimi imeni: Carnegie Co., Federal Steel Co., American Steel in Wire Co., in tako dalje. Poznana med njimi je tudi American Tinplate Co.

Vsaka od teh kompanij je imela mnogo svojega kapitala, ki je bil pravilno uložen, še več so pa te kompanije imele vodena kapitala, to je tak kapital, katerega se v resnici ne potrebuje, toda kapital te vleče lepe denarje, in posledica je, da morajo biti izdelki dražji in delavci slabše plačani, če se hoče narediti mnogo denarja za vse delničarje.

Najbolje se pa razume, kaj je vodeni kapital, s sledečo razlago: Vodeni kapital obstoji iz damih, poklonjenih in medsebojno razdeljenih. Ko so se pa vse te korporacije združile med seboj, je pa seveda tudi vodeni kapital narastel. Prava vrednost trusta znaša \$250.000.000, v knjigah ima vrednost \$1.204.000.000, in to se pravi, da delnice v sveti 954 milijonov dolarjev niso bile nikdar plačane, pa vendar ima lastnik teh delnic pravico na obresti.

Sedaj pa pazite! Onih 1204 milijonov se sledeče razdeli: Za 304 milijone je obveznic ali bondov, ki nosijo pet procentov obresti, za 450 milijonov je preferiranih delnic, to je takih, ki imajo prednost pri obrestih, in te nosijo po 7 odstotkov, a za 450 milijonov je navadnih delnic, ki dobijo obrestj tedaj, če kaj ostane, ko se je vse drugo splačalo.

Jekleni trust je imel lansko leto 480 milijonov dolarjev dobička, kot znaša glavnica in še delavskega stanu? Da, resnica je tako, in treba je le natančneje razložiti.

vsako leto 18.000 čistega dobička. Lahko bi se nekoliko pobavili tudi s tem, kako se ta denar deli, pa ker nihče izmed nas ni toliko srečen, da bi imel v tem podjetju delnice, lahko to opustimo.

Kaj se reče imeti 180 odstotkov dobička na leto, lahko razložimo s primerom: Nekdo bi vložil denar na banko, \$100, in prvo leto bi že dobil \$180 obresti in bi imel torej glavnice \$280, drugo leto bi imel 504, tretje pa že 784 dolarjev čistega. Po tem enostavnem računu lahko sprevidite, da naraste en milijon v petih letih na dvajset milijonov, v desetih letih na 120 milijonov, v petnajstih letih na 600 milijonov in v 20 letih pa že celo na 12.000.000.000. Ali pa če rečemo, vsak dolar ima po dvajsetih letih vrednost 12.000 dolarjev.

Jekleni trust ima, kakor smo rekli za \$250.000.000.000 kapitala, in če bi se njegov posej enakomerno obrestoval po 180 procentov na leto, tedaj bi bil v dvajsetih letih vreden \$1,582.750.000.000,000.

Kako ogromen denar pa je to, bodete šele razumeli, da če bi dali vsakemu človeku na Kranjskem del tega denarja, tedaj bi dobil vsakdo poldrugimilijon dolarjev ali skoro osem milijonov kron.

Toda kolikor ima eden preveč, tliko ima drugi premalo. Vedite, da samo jekleni trust naredi na leto tisoče siromakov. Ta trust je za vsakega poedinca poguba in škoda, in tak trust mora pasti, četudi bi gazilj prego mrtvih teles bodočih milijonarjev. Svet pripada vsakemu, vsak ima pravico do življenja, toda trusti tega ne dovolijo.

Toda kadar bo vstal zavedni delavec, ki bo nosil zastavo človeških pravic, na kateri zastavi bo zapisano: "Enakost, bratstvo, svoboda, tedaj pade tudi ta silni ameriški trust."

Kdor malo dobrega bere, malo dobrega ve. Kdor pa veliko dobrega bere, veliko dobrega ve.

Prekinjeno delo

Naše vsakdanje življenje mora biti tako uravnano, da smo vedno aktivni ter da uporabimo vsak čas popolnoma po svoji zmožnosti. To nas dela zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela, da bi škodoval celemu telesu.

Toda tudi največja pazljivost ne more včasih preprečiti kakega organa, da ne bi prekinil z delavnostjo ali popolnoma zaostal. Zgodi se, da želodec neče sprejemati hrane ali neče vzeti toliko hrane kot jo truplo potrebuje. Včasih prenehajo jetra ali prebavljalni organi z delom in hudo zaprtje je posledica. V takih slučajih je najbolje zdravilo

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To očisti popolnoma ves sistem, brez bolečine ali neprilike. Objednem daje moč prebavljalnim organom in z njimi celemu telesu. Ono

- ustavi zdrav apetit, poveča odvajanje in prežene zaprtje notranje bolečine in krče glavobol slatenico dviganje in bruhanje.

Pomaga v vseh takih boleznih, kjer trpi želodec, ko smo zgubili apetit, smo zaprti ali slabi. Priporočamo to vino pri nervoznosti in ženskih boleznih in pri kroničnem zaprtju. Po lekarnah.

JOSIP TRINER, Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slike iz vojne.

Napisał Mile Pavlovic

IV. Ogleduh.

Treba bi bilo preiskati teren in izvedeti, kje se nahajajo sovražnikove pozicije.

Treba je bilo, da se kdo približa skrivaj turski vojski in poizve njeno številnost in njeno razpoloženje.

Vojvoda Vuk je ukazal četniku Trbiču, naj čim najprej najde in določi kakšnega neustrašnega in odločnega kmeta iz prilpeške okolice, ki dobro pozna pota, teren in razmere.

Naroči mu naj, da se odpravi v smeri proti Prilepu, da čim najvestneje in čim najtočneje dožene stanje sovražniške vojske, da si ogleda pozicije, skratko, da si ogleda vse, kar je treba. Toda treba se mu je vrniti čim najprej.

Trbič je našel nekoga kmeta iz Stepanca.

Ta, pa je bil ali plašljiv ali pa ni svoje dolžnosti razumel tako, kakor bi bilo to potreba, in ni izvršil poverjenega posla.

Se istega večera se je vrnil v četniško taborišče.

Četniki so bili zbrani okrog ogromnega ognja in se razgovarjali o svojih doživljajih na četovanju. Nekateri so peli, drugi so pekli krompir — bilo je živahno življenje kakor v panju.

Vojvodi Vuku so sporočili, da se je ogleduh vrnil.

Da ga je poklicati pred se, da mu poroča kaj je izvedel o sovražni armadi.

Vprašal ga je vojvoda kaj je videl.

"Slabo zelo slabo!" je govoril streparski ogleduh.

"Pa zakaj brate?"

"Sila vojska... da ne idete tamo dalje, glave da si čuvate. Turci... mnogo ih ima."

Z nepojmljivim strahom je jel pripovedovati, da se nahaja na pozicijah mnogo neprijateljske vojske, ni pa navedel ničesar določnega in točnega; ni označil kraja, kjer se nahaja sovražnik, niti kako je razvrščena armada, še manj pa to kje se nahajajo posamezni oddelki turške vojske.

Vojvoda je takoj spoznal da ni resno osmotril pozicij. Bil bi ga takoj odpustil, toda ni mu bilo po volji to, da je le-ta tako neumno stražil njegove četnike.

Vuk se je ozrl na levo in na desno ter razjarjeno pogledal na četo.

Videl je resne, ali odločne in vduševljene obraze četaške, zrl je preplašene kmete kraj ograja, ... ta kukavica pa v svojem velikem strahu govori na dolgo in široko in jim svetuje naj ne gredo naprej, da ne izgube glave, naj raje čuvajo vsak svojo glavo. Če gredo naprej, je rekel, poginili bodo vsi, zakaj vojske je vseh vrhovih toliko, da ji ni števila, topov pa je razmeščenih nekaj sto.

"Niti ptica ne more preleteti na ono stran planine, kamoli človek."

Vuk je stopil k bojazljivemu ogledniku, ga zgrabil in ustavil v daljnem pripovedovanju.

"Osel ti! Ako bi jaz čuval svojo glavo, bi nikdar ne došel semkaj, in če bi ti ljudje pazili na svoje glave, bi tudi ne bili tu... Mi smo odšli, da damo glave, a ne, da jih čuvamo! In kaj nam naj bodo glave, ako naj to bedno ljudstvo tu še nadalje trpi turška nasilstva in grozodejstva!"

Kmetje, ki so četnikom iz bližnjih vasi poslali kruh in vino, so ohrabreni od teh besedi, vzkleknili:

"Tako je, tako je, vojvoda!"

Vojvoda Vuk se je okrenil:

"Trbič, najdi drugega moža, ta je strahopetec!"

In prijavil se je prostovoljno mladenič iz vasi Izvora.

Nenavadna smrt dojenčka

Trimesečni otrok znanega florentinskega zlatarja je nenadoma umrl na nepojasn način, zato je sodišče odredilo odniskajo raztelesenje. Pri raztelesenju so dognali zdravnik,

da se je vrnila otroku šivanka med šestu in sedmo rebro, predra pljuča in se započela v srce. Prišli so na to, da je otrokova stara mati, ki je šivilja, pritisnila dete na srce in šivanka, ki jo je imela zapičeno v predpasniku, je ranila otroka, ne da bi kdo od domačih zapazil nezgodno. Šele pozneje so se spomnili, da je dete pri obljemu močno kričalo, ker je čutilo bolečine.

Revolverski strel v cerkvi.

Iz Bolcana poročajo: Baron Avgust Sordeau, ki je prišel iz Levica, je v hipni blaznosti prišel v kapucinski samostan in je večkrat ustrelil na menihe, ki so prestrašeni zbežali. Barona so končno premagali ter ga oddali v norišnico Baron Sordeau se je že pred par dnevi pri nekem pogrebu vmešal med gledalce ter tam s svojim čudnim postopanjem vzbudil splošno pozornost. Baron je imel v Levicu ljubavno razmerje z neko deklico, ki pa ni hotela ničesar o njem slišati in je zbežala v Bolcan. Baron jo je zasledoval ter je vdrl v hišo, v kateri je bila deklica uslužbena ter imel tam z njo razburljiv nastop. Barona so s silo iztirali iz hiše.

Kako je v nebesih.

Jezuit Henrik Henriguez je izdal knjigo, v kateri kar najnatančneje popisuje, kako da je v nebesih. To pripoveduje s tako gotovostjo, kakor da bi bil ravno kar prišel z nebes, ker popisuje jih tako-le: "Vsak svetnik ima v nebesih lastno poslopje in Kristus, Gospod sam, ima krasno palačo. V nebesih so samo ravne ceste, ob obeh straneh jih obdajajo visoke, lepe hiše, Angeli nimajo lastnih stanovanj, temveč jih najdeš povsod. Ulice so okrašene s pestrimi preprogami. Slavni umetniki so s krasnimi rezljarskimi, slikarskimi in kiparskimi deli vse znanje sveta predstavili na stenah hiš. V nebesih so tudi kopeli, v katerih se kopljejo svetniki in kjer plavajo kakor ribe. Angeli prepevajo lepše kakor naši slavčki. Obleženi so v krasne ženske obleke in vneto strežejo svetnikom, ki prirejajo dostikrat pojedine in plesje. Žene se smehljajo v nebesih še vse bolj milo in dražestno kakor na zemlji."

Mali oglasi.

Udobnost za noge.

Potenje nog v poletnem času je zelo neprijetno. Noge se počutijo trudne ter pečejo in bolečine, rabite Severov Prašek za noge (Severa's Foot Powder) vsako jutro in večer. Potresite malo tega praška v čevlje in nogavice in bote uživali udobnost celi dan. Cena 25 centov v vseh lekarnah. Zadrževajte Severovega in zavrnite druga. W. F. Severa Co. Cedar Rapids Iowa.

Driska,

krč, kolika, poletna pritožba, vnetje črev in razne druge želodčne bolezni, katere spremlja pogosto izpraznenje so bolezn, katere najhitreje ozdravi Severovo Zdravilo zoper drisko (Severa's Diarrhoea Remedy). Priporočila se za zdravljenje zgoraj omenjenih nepriklj. Steklenica tega zdravila je najboljša zavarovalna za družino. Cena 25 in 50 centov. Steklenica v lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Dva fanta dobijo dobro in čedno stanovanje, če se oglašita na 115 E. 60 St.

Če se soba v našem brez hrane, če je pa ugodno stanovanje pa s hrano za dva. Vprašajte v uredništvu. (54)

Prilika za dom.

Ako ste namenjeni kupiti hišo in nimate veliko denarja in dolžni ne bi bili radi veliko, se vam nudi lepa prilika, da kupite hišo za \$1850 v slovenski naselbini. Hiša je za dve družini, mese rentna \$19 na mesec in v popolnem stanju. Plačate samo \$400, potem pa sto dolarjev na leto in 6% obresti. Poizvedite pri Josep Zajec, 1387 E. 49th St. Tel. Central 6494 R. (55)

Deklica, ki bi delala v uradu zobozdravnika, naj se oglaš pri dr. Kennedy, 5402 Superior ave.

NAZNANILO.

Članom društva Slovan, št. 3. S.D.Z. se naznanja, da je društvo pri svoji zadnji mesečni seji sklenilo, da se korporativno udeležimo veselice bratskega društva "Glas Clev. delavcev". Veselica se vrši na dan 4. julija na Drugovičevih prostorih v Nottinghamu. Zbirališče članov točno ob 1. uri dopoldne v društveni dvorani. Adolf Petrič, tajnik. (53)

NAZNANILO.

Slov. pevsko društvo "Lira" bo imelo v petek, 4. julija izlet združen z veselico in različnimi zabavami na prostem v West Parku, O. pri John Brodniku. Odbor želi, da se vsi člani društva z družinami tega izleta udeležijo, kakor tudi vsi prijatelji lepega petja. Vsake-mu se nudi navziti se dobrega svežega zraka, slišati lepo petje moškega in mešanega zborja. Skrbljivo bo za ohladila in okrepiča in točno postrežbo. Vzemite St. Clair ali Superior karo do square, vzemite tam Woodland in Lorain karo do "stal", tam pa Puritas Springs karo do stop 112, kjer bo že čakal človek. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Odhod od 10—2. ure popoldne.

Stalno delo.

Delavci dobijo stalno delo in dobre plače, če se oglašijo pri Union Salt Co. Addison Rd. in železniško križišče. (62)

POZOR!

Rojakciit v Collinwoodu naznanjam, da sem prevzel dobro znano gostilno na 15820 Calcutta ave. Zagotavljam vsem da jih vedno in vselej postrežem z najboljšo svežo pijačo. Pristna domača postrežba. Rojakom v Collinwoodu priporočam svoje prostore, kjer so tudi dvorane za društvene seje, veselice in svatbe. Za mnogobrojno udeležbo se priporoča Martin Colarič, 15820 Calcutta ave. Collinwood, O. (53)

POZOR!

Rojaki, večkrat se sliši, da se je eden ali drugi ponesrečil, mu je pogorela hiša ali drugo blago, pa ni bil zavarovan, da družba neče nič plačati, in večkrat se sliši govoriti, da je to ameriški humbug. Toda to ni res, ker družba dobro ve, da jo lahko sodnijski primorate do plačila, ako je zavarovalna policia pravilno narejena. Če pa ne, je krivda zastopnika, ker na vsaki polici so pravila. Če je vse pravilno narejeno, ste gotovi, da dobite odškodnino, ako vas doleti nesreča. Zavarujte se pri Joseph Zajec, 1378 E. 49th Street. Tel. Central 6494 R.

POZOR!

Naprodaj imam najfinejše vrste motor-kolo, ki bo gotovo zadovoljilo vsakogar. Ima fino opremo in izvrstno vozi. Vprašajte pri L. Henikman, 15606 Calcutta ave Collinwood Ohio. (55)

DR. HOLLANDER,

zobozdravnik.

1355 E. 55th st. vogal St. Clair. Vhod nasproti Lake Shore banke. Nad lekarno, kakor dr. Secott. Fri-41-65

HIŠE NAPRODAJ.

1 hiša na E. 34 St. 5 sob \$1900. 1 hiša na E. 41 St. za 3 družine \$2100. 2 hiši na E. 43 St. ena 8 sob, druga 3 sobe za \$2800. 1 hiša na 47 St. za 3 družine \$3100. 1 hiša na E. 49 St. za 2 družine \$2500. 1 hiša na E. 49 St. 15 sob, lot 50x126 \$5000. 1 hiša na E. 51 St. 11 sob za \$3200. 1 hiša na E. 52 St. 12 sob \$3200. 1 hiša na E. 52 za 2 družine \$2300. 1 hiša na E. 60 St. 18 sob, in hlev \$5000. 1 hiša na E. 66 St. 5 sob \$2000. 1 hiša na E. 67 St. 12 sob, kopalnice \$3800. 1 hiša na Norwood Rd. 12 sob, kopalnica \$4500. 1 hiša na Edna Rd. 8 sob, kopalnice \$2700. 1 hiša za 10 družin na vogalu. Rent na mesec \$125.00, cena 9500. 3 hiše na vogalu blizu slov cerkve, lot 120x125 za 8 družin, \$16.000 2 hiše na Addison Rd. lot 40x150 za 4 družine, kopalnice električne luči, cena \$6000. Imam še veliko drugih hiš na prodaj v slovenski naselbini. Več se poizve pri (53) JAKOB TISOVEC, 1156 E. 60th St.

HIŠE NAPRODAJ.

Metta ave. 7 sob, 1 družina, cena \$1600. Carry ave. 4 sobe, 1 družina, cena \$2200. E. 63rd St. 6 sob, 2 družine, cena \$2500. Prosser ave. 5 sob, ena družina, cena \$2500. Carry av. 8. sob, 2 družine, cena \$2400. Lake Ct. 2 hiši, dve družini, cena \$1600. E. 62 St. 9. sob, 2 družini, cena \$3000. E. 70 St. 7 sob, 2 družini, cena \$2500. Norwood Rd. 2. hiši, 2 družini, cena \$4000. E. 63 St. lepo urejena hiša za 3 družine, zidana, cena \$5200. Nov zidan blok za 6 družin, cena \$12.500. E. 45 St. 8 sob, 2 družini, cena \$2500. Prosser ave. 2 hiši za dve družini, cena \$3350. Moderna hiša za 2 družini, vsaka 6 sob, kopalnice, furnace, cena \$4500. In še več drugih. Vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. (57)

MLEKO.

Sveže mleko se dobiva vsak dan pri Jos. Nose, 1226 E. 55th St. (54)

POZOR!

Prodaj svoj dom, ki ima sedem lotov s hišo vred. Prodaj vse skupaj ali posamezno, pripravno za pekarijo ali drugo obrt. Tudi prodaj posebej hišo v Nottinghamu na St. Clair ave, ki je pripravna za krojaško obrt. Posestvo je vsem Slovincem dobro znano kot fino. Več bodete poizvedeli pri Fr. Pajk, Nottingham, Ohio stop 1261/2. (55)

Slovinci v Newburgu.

Členom občinstvu priporočamo svojo bogato opremljeno prodajalno pohištva in železnine. Poleg krasnega pohištva in kuhinjske opreme ter različnih barv imam v zalogo mnogo papirja za strehe, prave kranjske kose in bruse, srpe, grablje, škropilnice, refrigeratore, stensko barvo ter kose za košnjo trave okoli hiš. Krasne likalnice na elektriko in plin, zibke, ki se same zibljejo. Cene nizke. Pridite in prepričajte se o istinosti. Najsrčneje se zahvaljujem vsem odjemalcem, objednem se priporočam rojakom za obilna naročila. Pri meni lahko naročite kočije za pogrebe, krste, izlete, itd. Kar je dolžnikov A. Grdine, se tudi lahko oglašijo v moji prodajalni. (53)

JOSIP JERIC ml.

3583 E. 81st St.

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam društva Kras, št. 8 SDZ se naznanja, da se gotovo udeležijo redne mesečne seje, ki se vrši 6. julija 1913 dopoldne. Ojedenem naznanjam, da se seje vrše vsako prvo nedeljo ob 9. uri dopoldne v cerkveni dvorani, ker je društvo tako želelo in ne v prostorih g. V. Valanta. Torej se enkrat prosim, da se gotovo vsi udeležijo društvene seje, 6. julija, kjer moramo rešiti več važnih stvari, kakor tudi volitev delegatov za drugo redno konvencijo, ki se vrši meseca oktobra v Cleveland. O. Bratski pozdrav Ig. Medved, tajnik.

KJE STA moja dva bratranca

Josip in Frank Klemenčič? Mišlim, da stanujeta nekje v Clevelandu. Drage rojake prosim, če bi kateri vedel za naslov, da mi ga naznanijo, ali pa še sama oglašita. Ignac Miklich, 2113 E. Abriendo ave. Pueblo, Colo. 54

POZOR!

Naznanjam vsem Slovincem in Hrvatom v Clevelandu, Collinwoodu in Newburgu, da sem prevzel od John Kunaverja dobro znano trgovino s Singer šivalni stroji na 6024 St. Clair ave. Pri meni se dobijo tudi že rabljeni stroji od \$5 naprej. Kdor želi imeti šivalni stroj, in se neče kesati, da ga je kdo ogoljufal, naj se obrne samo na mene in na nobenega drugega, ker sem edini za to pooblaščen prodajalec med Slovinci od Singer Sewing Machine Co. (53) Rudolf Perdan, 6024 St. Clair ave.

Austro-Americana S. S. CO.

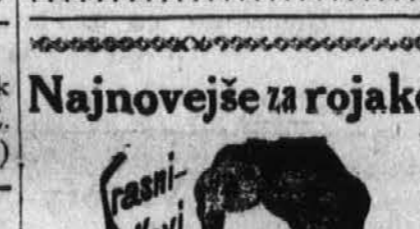
Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko. Fina podvorba, električna luč, izvrstna kuhinja, prostorno vino, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki. Parniki odplujejo iz N. Y. ob 3 pop. ARGENTINA May 28th OCEANIA June 7th MARTHA WASHINGTON June 14th

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

Najnoviješe za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostiboli, trganje v rokah nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblin in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem za stonj ali pa pridite osebno. JAKOB WACHČIČ, 1092 E. 64 Street. CLEVELAND, OHIO.

DO nadaljnega naznanila bo zobozdravniški urad dr. Kalbfleischa zaprt ob sredo popoldne v poletnih mesecih. Ob tem času pa je urad odprt ob nedeljah od 9:30 zjutraj do 12.

Dr. Kalbfleisch, 6426 St. Clair Ave.

SLOVENSKO PODJETJE. Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino. V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobite veliko izbero pohištva, kakor omare za obloko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, kovčage, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, yso kuhinjsko opremo, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši. NAŠA POSEBNOST JE: POSODE VSAKE VRSTE PO 10c. Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNE ZAVOD. Sprejemamo naročila za hišje in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna. Fran Zakrajšek, SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST. TRGOVINA S POHIŠTVO. Tel. Princ. 1278-K 6208 St. Clair-av Tel. Princ. 1278-K

Companija, ki je prijateljska. Vsaka pametna oseba v Clevelandu (moški ali ženska) je prijazna nasproti East Ohio Gas Company. ZAKAJ? Ker pošteno ravna s ljudmi, bogate in revne enako, daje dober plin za najnižjo ceno, vselej odgovarja na plinova vprašanja. Njeni uradniki govorijo več jezikov in vselej radi postrežejo občinstvu. The East Ohio Gas Co. 1447 E. 6th St.

ALI STE ŽE PONOVILO NAROCNINO? SAMO \$2.00. JOHN GORNIK, Sloven-ki krojač, 6485 ST. CLAIR AVENUE. Priporočam se vam rojakom v nakup lahkih, modernih in trpežnih spomladanskih in letnih oblek ter suknj. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slovenski slov. družinam v napravo uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh moških potrebščin. Edini založnik vseh sokolskih potrebščin. Telefon Princeton 2402 W. Svoji k svojini!

Naznanilo. Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v tem časopisu. Brinjavec sboj 12 steklenic \$13.00 Tropinjevec " " " 12.00 Slivovka " " " 12.00 Cognac " " " 12.00 Kneipovo grenko vino " " " 6.00 CENA NA GALONE: Slivovka galona 2.75 Tropinjevec " " 2.75 Cognac " " 2.75 Whiskey " " 2.00 Vino domače rdeče " " 1.50 Za obila naročila se priporoča: The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

V istem tiru in teku življenja.

Ivan Stakelj.

Svečanovo solnce se je polagoma bližalo zatonu in zlatilo pomane oblačke na jasno modrem nebu, šipe v oknih, lepe sveče ob strelah ter izpreminjalo v leskeče biserčke drobna zrnca snega, ki je še tupatna odval zemljo v tanki skorji. V hiši je bilo po stenah, ob podobah in durinih podbojih razpreženega bršljina, zimzelena in dragega zelenja, vmes pa sta se krošatila beli teloh in rdeče vresje, ki sta zrla na prisolčnih pobočjih. Tam v kotu je bila na eni mizi kopica šopkov iz svežega rožmarina, roženkravta, vijol in drugih cvetov, nabranih z domačih cvetičnih lončkov. Vse to zelenje in cvetje je razprostiralo prijeten vonj po obširni sobi. Poleg svežega cvetja pa so se šopirili šopki umetnih cvetlic z dolgimi petljami iz belih in rdečih svilenih trakov. To so bili svatovski šopki.

Vse to je oznanjalo, da se bo v Dobnikovi hiši vršila svatovščina. Domači ljudje, gospodar, otroci in posli, hodijo semtertje po opravkih, a vsa njih boja, kretanja, govor in radostni obrazi pričajo, da željno pričakuje jutrajšnega dne, ko se bo obhajal v družini ta izvanredni dogodek.

Solnce je zatonilo, na nebu pa je začela zarja, ki se je živoredeče in čarobno odbijala od snega in ledenih sveč. Toda hitro se je zvečerilo in za žarnim svitom je temnomodra koprena zagrnila okolico.

Domača gospodinja, močnega visokega stasa, je stopala s čvrstimi koraki zdej, po veliki sobi, zdaj skozi malo izbičo v kuhinjo in lopo. Nje lepo polno in rdeče obličje je pričalo o zdravju. Bila je v najboljši dobi, imajoča nekaj nad štiri deset let, katerih bi ji marsikdo ne prisojal, ako bi se ji na temnokostanjevih lasih ob sencih ne svetlikale že srebrne niti, ki pričajo, da je prek njih šel čas s svojimi skrbmi in težavami.

Zdaj je postala tuintam, imela je izvršiti se to in ono pripravo za prihodnje svatovske dni. Slednjic je bilo tudi to končano.

Utrujena od vseh teh opravkov je sedla na klop k peči, prekrizavši roke pred prsi. Ozirala se je nekaj časa po hiši, z očmi iskala stvari, na katere bi bila morda pozabila. Polagoma pa so ji oči zastrmele, da je bilo z njih čitati, da se zanišljaj.

In misli so se ji začele razprezati...

Medtem je vstopila v hišo nje hči, nevesta lepih, polnih in žarnih lic, prava podoba matere. Temnokostanjevi lasje so ji v debelih kitah opletale glavo. Hčere se polasča nemir, pristopa zdaj k temu, zdaj k onemu oknu, ogleduje to in cno reč, a videti je, kakor brez zanimanja. Njen pogled se ukraja od teh predmetov in obstoja plaho na materinem obličju.

Mati pa umeva te njene boječe poglede in čuti, kaj se sedaj dogaja v hčerini duši. Hčerka bi rada govorila, a srce ji je polno, tako silno polno, da nikjer ne more najti duška svojim besedam. Zdajci je na dvorišču nastal majhen šum in pologlasen pogovor. Hči se ozre skozi okno, pa hitro se odmakne, potem pa se počasi približa materi ter sede tik nje.

Ne dolgo nato pa so zabrnele šipe v oknih, zunaj je zavnečala godba. Godci so prišli zapiskat pozdrav, ki ga pošilja ženin svoji nevesti.

In nevesti Anki je zaigral smeh prek obraza, a dušo ji je objela neizrazno mila otožnost, saj z jutrajšnjim dnevom zapusti svoj rojstni dom. Naslonila je glavo materi na ramo ter z obema rokama objela nje roko in jo rahlo, ljubeznjivo stisnila. Ta rahel stisk ji je mati vrnila. Ko so tam zunaj krepko udarjali godbeni zvoki, so se v hčerini duši rahlo tresle strune doslej neznanih občutkov. Mati je iznova čutila, kaj se sedaj deje v dekličini duši. Prav tisto se je godilo tudi njej pred

dobrimi dvajsetimi leti, ko je bila ona nevesta, kakor je sedaj njena hči...

Anka je potisnila glavo z matere rame tje višje do njene glave. Privrele so ji solze iz oči in mati je čutila njih toploto na svojem licu, vedela, da bi hči rada imela kako tešilno besedo od nje, a ni ji mogla ničesar reči, samo z roko ji je ljubeznjivo potegnila prek oči ter jih otrla, kakor jih zna zbrisati sami le mati. In ti pritiski matere roke na njenih licih so več izdali kakor vsaka tolažilna besede.

Godci so potem pritrusčali v sobo s svojo zgovornostjo in šegavostjo. Ko je dekla nad mizo prižgala petrolejko, so godci iznova zapiskali, da so se tresla okna, nekaj parov domačih ljudij in iz sosesčine pa so se zavrteli v ples. Okrepčani z nekoliko kozarcev vina so šli v vas vabiti razne svate.

Zvoki godbe so dmevali tih iz vasi. Mati Dobnica pa je še dolgo bedela v noč. Vedno se je še česa domislila, da ima še pripraviti to ali ono.

Misli so se ji razvijale dalje, vzbujale ji mladostne spomine. Ko gleda zdaj hčerko, dozdeva se ji, da vidi sebe.

Vse te priprave, kakor tedaj ob njeni ženitvi. Jasen, zimski dom je bil, s tistim ostrim, prijetnim mrazom, ko so se na vozeh odpeljali z ženinom, očetom in materjo in starešino, da so napravili v mestu ženitno pismo.

Kakor so se pred dvajsetimi leti vrstili svatovski dnevi, polni trušča in poskočnega veselja, tako se jutri časno enakimi dnevi za njeno hčer, kakor v nekaki nezavesti, polni nepojmljive sladkosti, hrepenenja nevtušnosti. Časa sreče in blaženosti se bo bližala njenim ustnam, piti bo hotela iz nje s polnimi, željnimi požirki. Ves ta čas bo minil. Solze ji bodo silile v oči, tako neumljive solze. Za kom in čemu?

Tako so potem prihajali čisto navadni dnevi in vedno bolj se ji je dozdevalo, da ji prinašajo samo razočaranje. Nastopili bodo tudi njeni hčeri misli, bolesterne misli, da ta mož, ki si ga je izvolila za tovariša v življenju, ni isti, ni morda pravi, kakor si ga je zasenjala v deviških, hrepenenjih dneh...

Nastopale bodo prve resne skrbi, ki ji bodo moža za nekaj časa skoro odtujevale. Mislila si bo, kako je prišel ta človek na pot njenega življenja?

Saj so se tudi njej na obzorje sreče približevali oblački spora, nevihte. Sledila je sprava. Bila je zopet srečna, kakor je vesela narava po viharju.

Zatem je sledila čudna izprememba v vsem njenem življenju... Materinsko pričakovanje Zopet je poteklo nekaj časa. Ob nje postelji se je napivalo na zdravje nje in prve njene potomke Ane, ki jutri stopi kot nevesta pred oltar.

Z dihanjem prvega otroka v zibelki se ji je prenovilo življenje. Koliko materinske radosti je vžilo tedaj njeno srce!

Kakor da bi se to zgodilo včeraj, a ono drobno dete je dorasčalo in z jutrajšnjim dnevom postane žena in ne dolgo, pa bode tudi ona vživela materinsko veselje.

Prišla je prva bolezen nad otroka. Oni strah, grozna slutnja, da izgubi nežno bitje, ki je vstvarilo o njej novo življenje, te prečute noči med udom in strahom, ki jih vzmore le materina ljubezen.

O, potem prvi smehljaji na otročjih licih, prvi žarek vselega upanja, da ozdravi zlato dete. Kdo bi opisal te srečne trenutke! Vse to čaka tudi njeno hčer.

Leta se bodo pomikala dalje, njih dnevi se bodo vrstili drug za drugim zdaj pusti, dolgočasni, potem polni tihe in mirne sreče, zopet soparni, neznanostni, z mukami, in trpljenjem in iznova veselji...

Tu preišlja mati, tam sanja hči v svoji kamrici o sreči prihodnjih dni.

Taki je mati s hitrimi mislimi prehodila vse svoje življenje. Kako z malimi besedami se da se povedati, a kako dolga je ta nit, na kateri se vrste blagosti in bridkosti!

L. H. WAIN,

705 Williamson Bldg.

Loti in hiše naprodaj poceni na St. Clair Ave. v Nottinghamu. Tlakovana cesta. Lepe trte na lotu.

Vprašajte pri
L. Recher, Euclid, Ohio

Čudovita zdravljenja.

Za kronične bolezni med našimi ljudmi.

Vsi pravijo, da so ozdraveli, dočim jim drugi niso mogli pomagati.

Z električno - radičnim zdravljenjem so zopet zadobili zdravje in srečo, prosti bolečine in skrbi.

Če trpite na kakšni kronični bolezni ne odlašajte niti en dan, pač pa takoj preiščite ta zdravila.

Naj vas preiščejo zdravniki s svojimi čudovitimi aparati, in naj vam gotovo dokažejo, da tu ni ugibanja, kadar se ti moderni instrumenti rabijo za preiskanje bolezni.

Z mikroskopom, stiskalcem krvi in X žarki gledate bolezni naravnost v obraz, in če vam je znano, kaj vam dela pregljavo, tedaj je zdravljenje gotovo.

Mnogo ljudij, ki so že leta trpeli na kroničnem katarju, revmatizmu, želodcu, pljučah, na nervoznosti in krvi, ker niso hoteli vrjeti, da je kako zdravilo za nje, so prišli v ta urad kot zadnje zaveščice, in so sedaj zdravi, močni, in srečni.

Njih imena in pisma polna zahvale, so na razpolago v naših uradih. Pridite in pogledajte si jih.

Ne zgubite upanja, dokler se niste posvetovali z

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne.
od 7. zvečer do 9. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. dopold.

Perry's Victory Celebration (All Summer 1913) at Put-In-Bay!

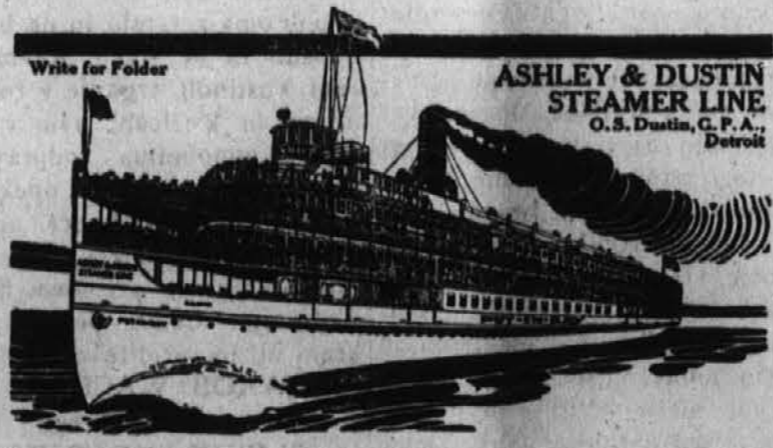

DOUBLE DAILY STEAMER SERVICE DETROIT-PUT-IN-BAY-SANDUSKY-CEDAR POINT

The magnificent Steel Steamers of the Ashley and Dustin Steamer Line. Str. Put-in-Bay (new) capacity 4000; Str. Frank E. Kirby. Four Boats from Sandusky, two Boats from Detroit every week day. Special trips on Sunday connecting with steamers from Cleveland, Toledo, Cedar Point and Lake Side.

Fares Week Day

Between Detroit and Put-in-Bay one way 50c, round trip same day 60c.
Between Sandusky and Put-in-Bay one way 50c, round trip same day 75c.
Between Sandusky and Detroit one way \$1.00, round trip same day \$1.25.
Between Detroit and Cleveland every day one way \$1.25.
Str. Frank E. Kirby stops at Kelly Island and Middle Bass.

Write for Folder

ASHLEY & DUSTIN STEAMER LINE G. S. Dustin, G. F. A., Detroit

KDOR HOČE DELA

naj se naroči na naj-novjšo knjigo.

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro bres učitelja priučil angleščine. Kajlga obsega slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pisanje, splošovanje angleških pisem in kako se postane ameriški državljan. Vrhutega kajlga ima dodaj največji slov. angl. in angl. slov. slovar. Kajlga trdo in okusno v platnu vezana (nad 428 strani) stane \$2.00 in se dobi pri

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Bolno in največje založništvo slov. angl. in raznih slov. knjig. Pišite po cenik.

C. M. Mix Allotment.

Loti naprodaj poceni. Od \$75.00
Tako se plača \$5.00, ostanek \$2.00 na mesec. Največji dobiček je pri zemljišču.

Vprašajte pri

L. RECHER, EUCLID, OHIO.

Pazite na ta oglas drugi teden.

Nekaj čisto novega!

F. J. TURK & CO.

5707 St. Clair Ave.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE
v staro domovino

PAROBRODNE LISTKE

potom c. kr. poštne

za vse prekmorske

hranilnice na Dunaju; hitro

parobrodne družbe po izvirnih

in ceno.

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdo, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

RAZPRODAJA.

Ta razprodaja se začne v soboto, 28. jun. in bo trajala samo nekoliko dni.

To bo edina razprodaja v tej okolici, na kateri boste dobili čisto, svežo in moderno opravo v resnici po najnižji tovarniški ceni.

Na tej razprodaji boste dobili vse sledeče blago: Ženske suknje, obleke z žaketom, vse vrste princes obleke, kijklje, bluže, korzeti, nadalje vse otročje suknjice, obleke, slamniki, kakor tudi vsa ženska in otročja pletena spodnja obleka.

Ker vam nisem navedel tukaj cen, vas najuludneje vabim, da si pridete iste pogledati in se boste gotovo prepričali, da so cene v resnici jako znižane.

Torej ne zamudite te prilike, da si nabavite, kar potrebujete za ženske in deklice, ker so redki časi, da bi dobili tako sveže in dobro blago po tako nizki ceni, kakor so sedaj pri meni.

BENO B. LEUSTIG,

6424 ST. CLAIR AVE.
TRETJA VRATA OD ADDISON ROAD.

Med to razprodajo ne bomo dajali kakor tudi ne zamenjali tiktov.

Grešnica.

J. E. RUBIN:

Ko so zapeli zvonovi, se je Alejka prelamlila iz svojega polspanja in je dvignila glavo. Zunaj se je svitalo...

Oziral se je okoli, kakor v blodnji. Njene obupa polne oči so iskale odgovora: da ali ne... Nazadnje je ostala obrnjena proti oknu, prešla se je krep za rob postelje in je odločno rekla: "Da!"

Njen glas je zavnel pa prazni sobi in zdelo se ji je, da ga je izgovoril tudi nekdo drugi, ne samo ona. Zato je še enkrat ponovila:

"Da...?"
In zopet je odmevalo, kakor da ji nekdo pritruje. Še enkrat je izpregovorila in je prala:

"Da!"
In zopet ji je glas pritrdil. V srcu je čutila, da je prišel odgovor od tam, odkoder si ga je želela.

Vstal je v tem jasnem jutru in me kliče, si je govorila tiho ter je strmela v dan, ki je sijal zunaj nad zaspanimi hišami. V mladem jutru so peli zvonovi...

Oglasile so se stopinje na vasi. Ljudje so šli v cerkev. Ob petih bo vstajenje in mnogi hočejo še pred tem pomoliti pred božjim grobom.

Alejka je vstala in se je začela oblačiti. Vsa obleka je bila pripravljena, dasi zvečer še ni vedela, ali pojde k vstajenju, ali ne...

Bilo ji je prepovedano. Zvečer je prišla mati domov in je s solznimi očmi začela staro pesem:

"Nikamor ne pojdeš! Ne delaj mi sramote na veliki praznik... Oče je zvečer godrnjal. Ne stopaj mi iz hiše čez praznike. Tudi v cerkev ti ni treba. Bog ne mara grešnikov. Rekel je: jejte velikonočno jagnje v znamenju čistosti..."

"Vem, zakaj hočeš k procesiji," je govorila mati zvečer, "da bi ga videla, Bog ne ma-

ra take pobožnosti. Fej, kakor da ni že dovolj greha. Dan vstajenja ni za take ljudi. Kako velikonoč sem morala doživeti..." In solze so je oblike, kakor po navadi.

Alejka pa je poslušala in ji je bilo, kakor da bi ji rezal srce. Pomislila je pri tem na njega... Ko ga je srečala na cvetno soboto, se je hladno poslovil in ji je rekel:

"Ne hodi mi o praznikih na dan, da ne bodo ljudje za teboj kazali. Dovolj je jezikov." Hotela mu je takrat povedati nekaj, kar ji je tako ležalo na srcu. Toda sprejela je besede in ni odgovorila nanje. Padle so v srce in so žgale kakot žerjavica, vržena od grešnika grešnici na glave.

Tako je prešel cel veliki teden in z vseh obrazov je čitala isto ostro prepoved. Drugi so se pripravljali na praznike — ona pa je hodila kakor zavržena grešnica, ki ni vredno, da je dočakala praznik vstajenja.

Noči so bile trudne, mučile so jo težke misli.

V petek je bil odprt božji grob in ljudje so šli trumoma v cerkev. Tudi ona je hotela tja. Zakaj ne? Ali ni Magdale na spremljala Gospoda na poti trpljenja prav do groba? Ali ni rekel, da ji je odpuščno, ker je veliko ljubila?

Toda mati ji je z objokanimi očmi prepovedala iti v cerkev. "Ne hodi mi izpod strehe. Mnogo ljudi je na vasi in v cerkvi in vsi bi kazali za teboj..."

Zvečer pa, ko je bila mesečna noč, se je splazila Alejka kvratom in je odšla v cerkev. Zavila se je v veliko ruto in je vstopila pri stranskih vratih, da bi je ne videli... Po klopih je sedelo že nekaj domačih žensk, ki so polglasno molile — drugi so bili ljudje od daleč, z neznanimi obrzi.

"Grozno," je govorila ženska v klopi, "da je ni sram..." "Ki si za nas trpel in umrl," je molila druga ženska na glas. Alejka pa je hitela domov in čuden mir je vladal tisto noč v njenem srcu.

"Ti, ki si sprejel Magdale-

no," je govorila sama pri sebi, "ti ki si dober in usmiljen, ti veš, kakšna je bila moja slabost, ti ne gledaš na moj greh, kakor svet, ti vidiš mojo ljubezen in veš, da v srcu ni grešne misli... Ti boš odpustil, česar svet ne more odpustiti..."

Sklonila se je in se je plazila naprej. Zapazile so jo pobožne ženske, ki so klečale v prvih klopih in so staknile glave.

"Neyerjetno, da si upa," je zašepetala ena, "da se ne boji Boga, grešnica!"

"Ki je za nas križan bil," je molila druga na glas. "Pojdi in ji reci, naj odide. Naj ne žali Boga in naj ne dela sramote celi fari," je svetoglav povedati vse, kar je mislila. Tako je odbila že polnoč. Prišel je dan vstajenja.

Naenkrat se je Alejki zdelo, da čuti stopinje po sobi... Kakor da je nekdo tiho odprl vrata in se je približal postelji... Kakor da se je stegnila lepa bela roka z nežnimi prsti... Kakor da je šla jasna bela postava skozi temno...

"Gospod!" je zaklicala. Odmevalo je po sobi in kakor da je nekdo ponovil: "Jaz sem..."

Zavila je glavo v vzglavje in je zaplakala:

"Odpusti... ti si tako dober in jaz sem grešnica..." In zdelo se ji je, kakor da je nekdo položil ljubezni polno roko na njeno utrujeno glavo. Drugi so šli k velikonočni spovedi in se se očistili. Jaz pa z grehom na duši praznujem dan tvojega vstajenja...

In kakor da je šel šepet polnih ustov skozi noč: "Vse ti je odpuščno, ker si veliko ljubila..."

"O, veruj, veruj, ti veruj, ki vidiš srca naša. Kako sem hrepnela po tvojem odpuščenju ne zaradi greha — ampak zaradi tvoje ljubezni..."

In kakor da je svetloba šiščevala v njeno srce: "Mir s taboj na ta veliki dan..."

"Zato sem hitela k Tvojemu grobu, hotela sem, da bi ne sodil po krivem grešnice..." Dvignila je glavo in se je ču-

"Pojdem. Tudi na vstajenje pojdem," si je govorila, in jaz vem, da mi boš odpustil moj greh..." si je dalje govorila, predno je zaspala.

Toda mati je drugi dan zvečera, da je bila v cerkvi in v hiši je bil prepričan...

Ko pa se je približala sobota in so se vsi pripravljali na praznik, je tudi Alejka pripravljala obleko, kakor vsi. Veselila se je drugega dne. Zvečer pa so ji prepovedali iti k vstajenju.

Zato je imela Alejka težko noč. Zaspala ni dolgo in se je bojevala sama s seboj. Čutila se je popolnoma zapuščeno in nikogar ni bilo, ki bi mu mogla povedati vse, kar je mislila. Tako je odbila že polnoč. Prišel je dan vstajenja.

Naenkrat se je Alejki zdelo, da čuti stopinje po sobi... Kakor da je nekdo tiho odprl vrata in se je približal postelji... Kakor da se je stegnila lepa bela roka z nežnimi prsti... Kakor da je šla jasna bela postava skozi temno...

"Gospod!" je zaklicala. Odmevalo je po sobi in kakor da je nekdo ponovil: "Jaz sem..."

Zavila je glavo v vzglavje in je zaplakala:

"Odpusti... ti si tako dober in jaz sem grešnica..." In zdelo se ji je, kakor da je nekdo položil ljubezni polno roko na njeno utrujeno glavo. Drugi so šli k velikonočni spovedi in se se očistili. Jaz pa z grehom na duši praznujem dan tvojega vstajenja...

In kakor da je šel šepet polnih ustov skozi noč: "Vse ti je odpuščno, ker si veliko ljubila..."

"O, veruj, veruj, ti veruj, ki vidiš srca naša. Kako sem hrepnela po tvojem odpuščenju ne zaradi greha — ampak zaradi tvoje ljubezni..."

In kakor da je svetloba šiščevala v njeno srce: "Mir s taboj na ta veliki dan..."

"Zato sem hitela k Tvojemu grobu, hotela sem, da bi ne sodil po krivem grešnice..." Dvignila je glavo in se je ču-

dila, s kom govori... Toda, ko je pridržala sapo, se ji je zdelo, da nekdo odhaja iz sobe...

Popravila je vzglavje in je zaspala.

Tako se je vzbudila, ko so zapeli zvonovi...

V trenutku se je spomnila na vse, kar se je zgodilo. In ko se je spraševala, ali naj gre k vstajenju — se je odločila, da pojde... Oblekla se je v najlepšo prazniško obleko, lase si je spletla v dve kiti in jih ovila okoli glave, kakor na poročni dan. Pogledala se je ob jutranjem svitu v zrcalo in jo je vznemirilo, ko je zagledala svoje lepo lice.

"To je bil začetek greha," je pomislila.

Dala si je židano ruto na glavo, potem pa se vsedla na stol k oknu in je gledala v vstajajoči dan.

Zvonovi so peli čez pomladansko plan.

Ljudje so od vseh strani polnili cesto. Vrata so se zunaj zaprla. Oče in mati sta odšla v cerkev.

Vstala in se je odpravila na pot. Ko je stopila na vas, se je boječe zrla. Vsi so že odšli. Stopala je po poti navzdol in se je ozirala v jasno jutro nad seboj.

"Ti sam si me povabil, da pridem," si je govorila v srcu in je čutila v sebi mir in radost. "Kaj so ljudje proti njemu, ki daje tolažbo grešnikom..."

Zvonovi so oznanjali začetek božje službe. Procesija se je začela. Prišlo je v vas polno ljudstva. Ljudje so se gnetili okoli cerkve in so se spravljali v vrste. Prvi banderci so se že pomikali po cesti. Veličastno so plavale njih rudeče barve v jutranjem solncu in njih krone so se svetile v bliščečih žarkih.

Iz cerkve je že prihajalo petje, med katerim so se oglašali glasovi zvonove. "Aleluja!"

Moški so že odšli s procesijo po cesti navzdol... za nje-

mi so šle ženske...

"Ali naj grem z njimi? je pomislila Alejka in se je pomislila med množico. Toda kamor se je približala, je zapazila pretrilive poglede in ženske so se začele umikati; one pa, ki so molile naprej, so povzdignile svoj glas, da bi jo odgnale od sebe. Ko se je hotela vvrstiti med ženske, jo je sunila krepka roka v hrbet:

"Proč pojdi sramota!" Umaknila se je in je izstopila iz vrste.

Procesija se je pomaknila naprej... Z nebov so se stali pred cerkvijo in od zidov je odmevalo prazniško petje...

"Vstaj! Aleluja!" Alejka je stopila k hišam, da bi množica odšla naprej. Videla je obraze, ki so gledali nanjo... videla je fante, ki so se smejali... videla je stare žene, ki so se obračale od nje... videla je dekleta, ki so si šepetala... Zdelo se ji je, da se je vsa množica izpremenila v pisano mešano zmes, iz katere sikačo sovražni pogledi... Videla je med njimi tudi čistih duš in veselih pogledov...

"To so ti dobri," si je mislila, "oni so vredni, da obhajajo dan vstajenja..."

Na hudobne ni hotela več misliti. Njena duša je pela pesem, kakor je bil jasen dan, ki je vstajal nad zemljo. V njenem srcu je vladal mir, kajti sladak je bil spomin na njega, ki jo je obiskal v trpljenja polni noči in je potolažil z ljubeznijo in odpuščenjem.

Prišli so z nebov na cesto. Okoli neba so se gnetle ženske in so zakrile duhovnika in ministrante. Za nebov so šli pevci. Alejka je pokleknila.

"Gospod, prišla sem, kakor si rekel..."

In se ji je zdelo, da se je ljubezni poln obraz prikazal iz množice se je ozrl po nji.

Med ženskami pa je šel šepet: "Da je ni sram! Boga žali! Oj sramota! Oči pokriva...! Grešnica! Pa taka..."

Alejka pa je klečala in ni šlišala teh besedi.

Procesija je šla mimo po cesti v rokav.

sti navzdol. Molitev, pesem in šum ljudij so odmevali čez polje.

Alejka je ostala sama na vasi. Ko se je ozrla, si ji je zdelo, da vidi belo podobo, ki stoji ob zidu in gleda v jasno jutro.

"Ali si ti, Gospod?" je vzkliknila in se mo bližala. Priklonila se je in mu je hotela poljubiti roko.

"Glej, vsi me obsojajo, ti mi odpuščaš?..."

Začutila je v duši njegov ljubezni poln pogled — in se je potolažena vračala domov. V njeni duši je bilo jasno — kakor leto osorej, ko še ni vedela za greh, ki so ga prinesle v njeno dušo sanjave poletne noči. Bolj jasno je bilo, kajti v tem jutru je videla vso resnico in ljubezen.

Vsa procesija, petje in zvonjenje se ji je zdelo kakor malo znamenja velike in nerazumljive skrivnosti, ki se odkriva trpečim dušam, kadar verujejo, upajo in ljubijo...

Iz zgodovinskih predavanj profesorja Zelodkarja:

Izmed mnogih atentatov, ki so bili storjeni na Cezarja, se je kot prvi posrečil... Konečno je Vitelij zasedel rimski prestol, pa ne tisti, ki je bil deset let prej umorjen...

Premagan Pitagorejec. (Leonardo da Vinci MS. M. Fol. 98 v.)

Nekdo je hotel s pomočjo Pitagorejeve avtoritete dokazati, kolikokrat se je že rodil. Tovarj mi ni hotel vrjeti. Užaljeno pravi prvi: "V dokaz da sem že bil na svetu je vendar moj spomin, ki mi pravi, da si bil ti takrat mlinar."

Drugi se je čutil prizadetega in pristavil, da zdaj že varjame, ko mu je osvežil spomin: "Spominjam se, da takrat, ko sem bil jaz mlinar, si bil ti moj osel."

—Čudno! Kadar staviš pri konjski dirki, izgubiš vedno, pri kartah pa vedno dobiš.

—Konja pač ne moreš skriti v rokav.

FINO POHIŠTVO. NIZKE CENE.

Pazite na našo razprodajo pohištva, ki se sedaj vrši pri nas. Najfinije pohištvo v mestu po **NAJ-NIŽJIH CENAH**. Pridite in prepričajte se.

Krasne, garantirane postelje **\$12.98**. Okrogla jedilna miza **\$7.98** in več. Krasna izbira velikih preprog od **\$10.00** naprej. Fine peči za kuho, na premog ali plin, po jako nizki ceni. Dobra izbira linoleja po **39c** jard.

DOBRI LJUDJE IMAJO PRI NAS VEDNO KREDIT.

Kdor ni zadovoljen z blagom, slednje lahko vrne ali zamenja. Vse blago, ki se kupi do 3. popoldne se pripelje še isti dan domov.

CLEVELAND FURNITURE COMPANY,

5824 St. Clair-av. DVE PRODAJALNI 708 E. 152nd St.

Za varstvo uredniške tajnosti.

Zadnji teden se je na Dunaju vršilo zborovanje časničarjev vse strank in vseh narodnosti, da protestirajo proti razsodbi najvišjega sodišča glede prisilnega pričevanja urednikov. Zborovanja so se udeležili ne samo dunajski časničarji, temveč tudi zastopniki skoraj vseh časniških organizacij v Avstriji.

Predsednik mednarodne zveze časniških društev (Nenes Wiener Tagblatt) je otvoril zborovanje z nagovorom, v katerem je med drugim izjavil: V zadnjem času je avstrijsko časopisje trpelo vsled prisiljenega pričevanja urednikov. Urednike so kaznovali z denarnimi globami, ker so se zvesti svoji stanovski dolžnosti in zvesti dolžnosti vsakega poštnega moža bravnili, izdati uredniško tajnost. Takoj, ko je izvedel govornik za slučaj, je kot predsednik mednarodne zveze časniških društev, ki šteje 16.000 članov v vsej Evropi, sporočil predsedniku olomuškega sodišča, da so se opetovano na časniških kongresih in predvsem na kongresu v Rimu proklamirali sklepi, obvezni za člane, da mora ostati nedotaknjena pravica, varovati uredniško tajnost, ki jo imajo uredniki in časniki, da torej nihče nima pravice izdati uredniške tajnosti. Tudi se je govornik trudil opozoriti najvišje vladne kroge na to vprašanje, ki se tiče moralnih in materialnih življenskih pogojev. Žal je najvišje sodišče izdalo pred kratkim razsodbo, ki ne pozna ali ne ve noče poznati te naše življenske pogoje. Vsled tega je seveda med časničarji cele države nastalo veliko razburjenje. Kajti partizani prisilnega pričevanja menda mislijo, da gre tu za nezasišani privilegij časopisja, ki mu na celem svetu ni primere, dočim je pravica varstva redakcijske tajnosti v naših zakonih dovolj utemeljena in jo v posameznih deželah bistvo in urednikom brez izjeme in brez pogojev, pri nas pa vsaj razsodbe sodniki priznavajo časničarjem. Ne gre torej za kakšno novo zahtevo. Gre za to, da se zakon tako razlaga, kakor to odgovarja naši časti in našim življenskim pogojem. Če je enkrat svetovni gremij časopisja izjavil, da je prisilno pričevanje nezdržljivo z našo častjo in našimi življenskimi pogoji, potem ne sme biti med nami nobenega sodišča ozirala. Ker pa se žal povsod ne godi, sem se zbral za svojo dolžnost, da se enkrat slavnostno promulgam pred našimi društvi in vsemi časničarji naše norme proti prisilnemu pričevanju.

Prvi je govoril v debati šef urednik "Linzer Tagespost", dr. Goerner, ki je posebno ostro prijel justičnega ministra dr. Hochenburgerja, ki hoče popolnoma zatreti tiskovno svobodo. Če se bo Hochenburgerjevo načelo naprej izvajalo, tedaj bo v Avstriji nekonzistentna izhajala le ena tiskovina, namreč stenografski zapisnik državne zbornice.

Ko so govorili še zastopniki raznih časniških društev, je urednik Mach predlagal sledečo resolucijo, ki je bila s pritjevanjem soglasno sprejeta.

"Današnje zborovanje avstrijski časničarjev in zastopnikov vseh časniških korporacij v državnem zboru zastopanih kronovin in dežel zopet izjavlja, da soglašajo s sklepi mednarodnih kongresov o prisilnem pričevanju časničarjev, in proglašajo ta sklep kot obvezen za vse časničarje. Vsled tega ni nobenemu časničarju dovoljeno, izdati uredniško tajnost. Današnje zborovanje tudi ponovno izjavlja, da se bo moralo vsakega časničarja ki bi delal nasprotno tej prepovedi, brez pogojev strokovno in splošno izobčiti, da torej ne bo izgubil samo svoje službe, temveč da bo tudi osramočen.

Vsi časničarji se prosijo, naj

stopijo v zvezo s poslanci, s katerimi so v zvezi, da nastopijo za interpretacijo paragrafov 159 in 160 kazenskopravnega reda v tem zmislu, da spadajo med osebe, ki niso prisiljene pričevati, tudi vsi časničarji."

Današnje zborovanje torej na noben način ne sprejme stališča onih sodišč, ki ne vedo, da je specialno časopisje oproščeno pričevanja. Ravnotako ne akceptirajo časničarji razlike med splošno in specialno stanovsko častjo in priznavajo, da se sme časnikar odpovedati pričevanju iz vzrokov, ki so navedeni v kazenskopravnemu naziranju posameznih sodišč ter stavlja časničarjem brez ozira na posledice, ki iz tega izvirajo, kot dolžnost, da varujejo uredniško tajnost, da se odrečejo pričevanju pred sodiščem, v kolikor to nasprotuje uredniški tajnosti, ker bi sicer časopisje brezdvomno izgubilo zaupanje, ki ga stavijo prebivalstvo in vsi krogi v časopisje.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Izpred sodišča.

V cerkvi burke uganjal. Matvez Podbevšek, 19 let star rudnik v Fohnsdorfu je prišel lansko leto v božičnih praznikih domov v Zlatopolje. Na sveti dan je šel v precej dobrem razpoloženju v farno cerkev v Podgori k popoldanski službi božji. Vsedel se je v zadnjo klopo, ter salutiral svojemu sosedu. Na to se je parkrat pokrtil in odkril, se oziral nazaj in ljudem fige kazal. Ljudje so ga potisnili iz cerkve, ta pa se je vrnil k petim litinjam v cerkev ter je tako kričal in napačno pel, da so se vsi navzoči zgražali. Njegov zagovor, da je bil popolnoma pijan so priče ovrgele. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapora.

Dvakrat sojen. Franc Ropotar, posestnik v Zgor. Berniku je bil zaradi težke telesne poškodbe z razsodbo dne 24. decembra oproščen. Nove poizvedbe so pa do cela dognale njegovo krivdo. Položaj je bil namreč ta. Obdolženec in njegov stričnik Andrej sta gnala troje volov iz Ljubljane domov. Od vasi Skaručne naprej, je bila že tema, se pripelje na razsvetljenem kolesu za njima Andrej Križnar, ki je dajal z zvonceem znamenje za umikanje. Ker se pa ta dva nista zmenila za opomin, je stopil Križnar raz kolo in stali Francea Ropotarja na odgovor, kakaj se mu ne umakne. Obdolženec odvrne, da se takim smrčkovcem ne bo ogibal, obenem ga je udaril po glavi. Zbil mu je klobuk na tla in ga ko se je ta priklonil, da bi ga pobral, udaril z nožem tako silno po čelu, da mu je prebil čelno kost. Obdolženec tajen je pri drugi razpravi ni pomagal, ker so se naši neovrgljivi dokazi za njegovo krivdo. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev ječe.

Ljubljanski javni nasadi in parki so ravno sedaj v najlepšem cvetju. Vse plava v pestrobodnem cvetnem krasu. Zlasti park pod Tivolijem in oni na Slovenskem trgu pred justično palačo nudita sprehajalcu prijetno oriranje v nebrojnih številu najlepših vrtnic, ki so zastopane v najrazličnejših vrstah. In ta prijetni vonj, ki ga širijo jasminovi grmiči, vsi beli in se ziblajoči, kakor odeti v belo snežno odejo. Prav lične nasade ima tudi Trubarjev park.

Požar na Bledu. Z Bleda poročajo: 19. junija popoldne ob 3. je na Bledu v Stopovi hiši izbruhnil požar. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje. Gospodar je že dva dni odsoten. Vnela se je tudi sosedna Jozlova hiša ter tudi deloma zgorela. Požarna bramba je pravočasno lokalizirala požar, da se ni razširil naprej akoravno se nahajata oba prejemena objekta sredi drugih poslopij. Oba posestnika sta sicer zavarovana, toda ne zadostno visoko. Letovilači ni-

so bili prav nič prizadeti, ker sploh ne stanujejo še v tem delu Bleda.

Vlom na Blokah. Dne 14. junija so neznan zločinec vlomili pri trgovcu Ivanu Modicu in ukradli iz zaprte miznice 80 kron. Te tatvine sta sumljiva dva čedno oblečena moška v starosti od 25 do 30 let, ki sta se klatila okrog Blok.

Velika nesreča. Eden ubit, dva težko ranjena. Iz Novega mesta poročajo: V torek dopoldne se je v bližini Mirne peči na ovinku državne ceste pod Staro šrango zgodila velika nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev in pri kateri sta bili dve osebi težko ranjeni. Nesreča je zadela župana Zircu hlapca. Šli so z vozom v Mirno peč po slamo. Nazaj grede so se nekoliko opijani in sedeli na naloženem vozu. Kako se je nesreča zgodila, v tem trenutku ni mogoče natančno vedeti, ker je voznik bil takoj na mestu mrtev, drugi hlapec leži v nezavesti, njegova sestra pa, ki je bila tudi na vozu je vsled poškodb tudi še vsa zmedena, drugih očitvecev pa zraven ni bilo. Nesreča so zapazili otroci.

PRIMORSKO.

Slivoreja. Iz Červinja poročajo, da obeta letošnje leto bogat pridelek slivorejcev. Škoda, ki jo je povzročila pomladanska slana na drevesih, je popravila sedanja vročina. Obetajo se bogat pridelek in dobre cene za kokone.

Dvignjen parnik. Pred enim tednom je trčil, kakor smo poročali, parnik "Sultan", last parobrodne družbe "Dalmacija" ob pečine pri Kurzoli in se nato v pristanišču Visa potopil. Po večdnevnem trudopolnem in težkem delu se je posrečilo parniku "Belrorie", last trške Tripcovich v Trstu, potopljen parnik dvigniti. Zamašili so razpoke in odstranili vodo, nakar je odplul parnik v ladjedelnico.

Laški odpor proti vladi. Slučaj policijskega izгона bivšega reškega podžupana dr. Baccicha iz Reke, je povzročil med Italijani veliko prahu. Lahki uvidevajo, da jim pada postojanka za postojanko in da vlada staj v nekaterih mestih vedno bolj uvideva, kakšne prijetelje ima v Italijanih. Dr. Baccich je bil policijsko izgnan iz Reke zaradi irredentističnih političnih spletk. Posledica tega izгона je bila demisijska župana in strašen odpor Italijanov proti vladi. Mestni svet in gotovi krogi so sklenili, da uprizore v mestnih krogih najtrdovalnejši odpor proti vladi, katerega skrivajo pod pliščem laškega značaja mestu Reke (?).

Napad na župana. Strojnik mestne parobrodne družbe Milje - Trst Peter Zangrossi v Miljah je napadel župana Jakoba Bertotti in mu je očital, da je on kriv, da je bil odpuščen iz službe. Po kratkem prerekanju je navalil strojnik na župana in ga tako pretepel, da je njegovo stanje nevarno. Zangrossija so zaprli.

Pomankanje vode. Iz Gorice poročajo, da trpi mestno prebivalstvo strašno na pomankanju vode. Mestni vodnjaki dajejo prav malo vode, še manj pa vodovodne napeljave v zasebne hiše. Studenci, ki preskrbujejo mesto z pitno vodo so silno upadli in jim grozi, če vetraja suho vreme, nevarnost, da se popolnoma posuše. Se več kot goriško meščanstvo pa trpe na pomankanju vode deželani. Vsi nasadi so skoro uničeni, edino vinska trta se drži dobro in bo, če je ne pobije teča vsaj delno pokrila vso drugo škodo, ki jo je povzročila suša.

Vojaška straža obstrelila dva vojaka. Iz Ajdovščine so pripeljali v goriško bolnišnico dva vojaka, ki jih je obstrelila vojaška straža v Ajdovščini. En vojak je zadet v roko in so mu jo morali odrezati, drugi pa na glavi in bo zgubil ero oko. Pravi, da sta vojaka napadla vojaško stražo s kamenjem. Vojak na straži je ustrelil, ko je priletelo kamenje, v smeri kjer je čutil napadalce in res zadel oboj vojaka.

Kadar pošiljate

denar po Ameriki, pridite k nam, ker imamo money ordre od American Express kompanije na razpolago.

Za lepe tiskovine

vprašajte za cene in blago, in videli bodeite da bodeite s ceno in blagom zadovoljni.

Kadar potrebujete

oglas, da bi povečali in priporočili svojo trgovino rojakom, pridite k nam in zadovoljni bodeite.

Kadar bi pa radi

brali lepe povesti, podučne članke in vse svetovne novice, tedaj se naročite na list

Clevelandska Amerika,

6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO